

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trih. Arad.

ARAD, ANUL 55, No. 35.

1940. február 15., csütörtök.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

A szovjethaderő szünetnélküli támadásai ellenére, továbbra is ellenáll a finn hadsereg

Egyre növekvő nyomást gyakorol a kiapadhatatlan emberanyaggal és hatalmas felkészültséggel rohamozó vörös hadsereg, a finn védelmi vonalakra

A nyugati hadszíntéren nem történt jelentősebb esemény, de a tengereken egymásután sülyednek el a hajók

Brüsszel. (Rador.) Requete ezredes, az Independence Belge-ben azt írja, hogy a nyugati front stagnáló helyzetéből nem szabad arra következtetni, hogy a blokádsztratégia nem járna eredménnyel. Ellenkezőleg áll a helyzet, mert számos lehetőség van a tevékenységre. Ha Németország elvesztené a Balti-tenger feletti uralmat, hat hónapon belül le volna győzve. A brit hadiflotta ezútszerint azonban nem nyomulhat be a Balti-tengerre csak akkor, ha a konfliktus Skandináviára is kiterjedne. Az orosz kudarc következtében Németországot nem fenyegeti az, hogy az ellenségeskedés Svédországra is kiterjed és hogy ebben az esetben Anglia beavatkozására sor kerülhet. Az Északi Jéges tenger is beavatkozásra alkalmas, mert ha a blokádot itt is megszerveznék, úgy Szovjetország el volna vágva a külvilágtól, gazdasági helyzete megromlana, ami viszont befolyásolná a Németországba irányuló szállításokat.

Tüzes pokol a Mannerheim-vonal, de mégis tartja magát

Helsinki. (Rador.) A finn főhadiszállásról jelentik, hogy az utóbbi napok harcain során szibériai siosztások és 10 zászlóalj nehéz tank működött közre. Ezek a tankok 70 tonnásak s egyenként három ágyúval vannak felszerelve. Az orosz léghaderő is sokkal nagyobb számban működik, mint eddig. Óriási arányú bombázásokkal igyekeznek megakadályozni a finneknek abban, hogy friss csapatokkal váltsák fel a küzdőket.

A Giornale d'Italia tudósítója jelentése szerint jól értesült körökben megerősítették azt a hírt, hogy az oroszok február 11-én benyomultak egyes helyeken a Mannerheim-vonalba. A finnek ellentámadásba mentek át, de nem sikerült kiűzni valamennyi elfoglalt állásból az oroszokat.

Páris. A Matin tudósítója jelenti, hogy az orosz tüzérség valamennyi útjeze, beleértve a legnehezebb ágyúkat is, állandóan pergőtűz alatt tartják a finn vonalat, mialatt a szovjet bombázások valóságos bombázóport zudítanak a finn állásokra. Hétfőn a finnek 9 szovjet gépet lőttek le. Az elmúlt 24 óra alatt az oroszok 1000 embert és 72 harci gépet veszítettek. Hétfőn az oroszok több új hadosztályt vetettek küzdelembe, mert Summánál a havazások előtt akarják kicsikarni a döntést.

A legújabb jelentések szerint az oroszok benyomultak a finn állásokba és a finn ellentámadások csak részben jártak sikerrel. A kuhmói szakaszon a finnek szintén ellentámadásba mentek át és itt az oroszok 700 halottat hagytak a csatáron.

Helsinki. Illetékes körök a kareliai hadműveletekkel kapcsolatban kijelentik, hogy a szovjet csapatok csakugyan elfoglaltak egyes megerősített állásokat, de a finnek ezen állásokat részben visszafoglalták, miután azonban a harcok még nem értek véget, nem lehet szó arról, hogy a szovjet csapatok áttörték a Mannerheim-vonalat.

A Finn Távirati Iroda a következőkben közli a legújabb finn hadijelentést:

— Summa felől az oroszok minden eddig felülmúló erővel indítottak támadást. Az oroszok összes tulerejüket harcra vetették, hogy megtörjék a finn ellenállást. A

szovjet repülőgépek valóságos bombasőt zudítottak a finn állásokra. A szovjet csapatok állandóan pihent erőket vetnek harcba, de a finnek szívós ellenállásán eddig még minden áttörési kísérlet meghiúsult. A finn hadijelentés azzal zárul, hogy Finnországnak sohasem volt annyira szüksége tényleges külföldi segítségre, mint most, amikor a saját tartalékai már fogytán vannak.

A leningrádi katonai körzet parancsnoksága a következő hivatalos harctéri jelentést adta ki:

— Az előrenyomuló csapatok ismét 23 finn védőművet foglaltak el.

A francia lapok harctéri tudósítói jelen-

„A finn dráma második felvonása”

Páris. A Havas-ügynökség jelenti, hogy a kareliai földszorosban folyó ütközet a finn dráma második felvonását jelenti. Minthogy a Mannerheim-vonalat nem sikerült áttörni, most a kareliai szorosban elhúzódó erődítéseket akarják az oroszok elfoglalni.

A szorosban eddig elhelyezett 12 orosz hadosztályt 5 újabb hadosztállal egészítették ki és így

összesen 400.000 fős hadsereg küzd a Mannerheim-vonal ellen.

Katonai szakértők megállapítása szerint, ha a szovjet csapatoknak sikerülne behatolniuk a megerősített finn állásokba, azért hatalmas árat kell, hogy fizessenek, de

az ezután következő vonalak szinte legyőzhetetlen akadályokat alkotnak.

A második vonalak északi részén van az úgynevezett morénák vidéke, amelynek 50–60 méteres sziklafalak és itt még az elképzelhetetlen erősségű támadást is hónapokon keresztül tudják fenntartani a finnek.

tik a kareliai földszorosban folyó hadműveletekről:

A kareliai arcvonalon elkezdett harcok dúlnak. A szovjet tüzérség napok óta pergőtűz alatt tartja a finn állásokat. A külföldi katonai megfigyelők szerint a finn védőművekre egy nap alatt az oroszok 300 ezer gránátot lőttek ki. A szovjet veszteségeket 13–14 ezer emberre teszik. A szovjet gyalogság 1500 tank védelme alatt támad. Az orosz nehéz ágyúk és tankok éjjel-nappal lövik a finn állásokat és a frontra sűrűn érkeznek pihent orosz hadosztályok. Az első szovjet hadosztály tábornoka a harcokban elesett. A rommá lőtt Summa előtt a szovjet légi haderő nagyfokú tevékenységet fejt ki és állandóan bombázza a finn állásokat. A szovjet léghaderő gyújtó bombákat zúdított Korvo nevű városra. A gyújtóbombák tüzet okoztak, amelyet csak a Helsinkiből érkezett tüzoltóság tudta eloltani. Óriási a felháborodás Finnországban, hogy a szovjet légierők állandóan bombázzák a védtelen városokat.

Eszt- és Lettország következik soron?

Londonból jelentik: A szerdán megjelent angol lapok egy része tudni véli, hogy Szovjetország újabb légi és tengeri bázisokat akar létesíteni Eszt- és Lettországban. Ezt a hírt egyébként a lett külügyminiszter a leghatározottabban megcáfolta. A Daily Herald megállapítja, hogy a jelen esetben kiadott cáfolat valóban helytálló, ennek ellenére ez

a két ország következik soron, ha az oroszoknak sikerül Finnországot elfoglalniuk.

A Daily Express azt írja, hogy a szovjetkormány rendkívül elégedetlen amiatt, hogy eszt és lett állampolgárok léptek be a finn hadseregbe.

A Daily Mail azt hiszi, hogy Esztország és Lettország megkísérli a szovjetkövetelések visszautasítását, viszont ebben az esetben ki vannak téve annak, hogy az orosz csapatok újabb hadászati pontokat foglalnak el.

Kopenhága. Treptow Leff ezredes, aki a dán önkéntes különítmény parancsnokságát átvette, tegnap Helsinkibe érkezett, ahonnan nyomban rendeltetési helyére utazott. (Rador.)

Helsinki. (Rador.) Finn katonai körökben kijelentették, hogy a véres harcok során az oroszoknak sikerült több megerősített pontot ideiglenesen elfoglalni. A finnek ellentámadása eredményes volt és nem lehet szó arról, hogy az oroszok benyomultak volna a Mannerheim-vonalba.

Páris. A Havas-ügynökség jelenti, hogy a legutóbbi harcokban a finnek visszaszerezték az oroszok által Mounajervinál és Summánál elfoglalt állásaikat. Az oroszok Tajpálénál tovább tartják magukat.

A Rador hírszolgálati iroda párisi jelentése közli, hogy a francia lapok ismét a finnek hősi ellenállásával foglalkoznak. Charles Maurice, a Petit Parisienben azt írja, hogy a finnországi harcokban a szovjet még mindig nem győzött. Nem lehet tudni, hogy az a szovjetjelentés, amely 32 erődítmény elfoglalásáról szól, nem túlzott-e.

Az bizonyos, hogy állandó friss hadosztályokkal nagy nyomást gyakorolnak a finn védelmi vonalakra.

Perlodont

FEHERITI A FOGAKAT ÉS ILLATOSITJA A SZAJÁT

A finn ellentámadások jó eredménnyel végződtek.

A Le Jour emlékeztet Chamberlain azon nyilatkozatára, amelyet a közös haditanács ülése után tett és amely szerint a szövetségesek további segítséget küldenek Finnországba. Az Excelsior a finnországi ellenállással kapcsolatban azt írja, hogy

a szovjet az az állam, amelynek német

A brit kormány megengedte, hogy angol alattvalók harcoljanak a finn hadseregben

London. (Dunaposta.) Beake belügyi államtitkár egyik képviselőnek arra a kérdésre, hogy angol alattvalók jelentkezhetnek-e a finn hadseregbe, azt válaszolta, hogy az angol kormány gondosan tanulmányozta ezt a kérdést. Figyelembe véve a Népszövetségnek Finnország megsegítése ügyében hozott határozatát. Az angol kormány úgy találta, hogy összeegyeztethetetlen lenne a határozat szellemével és betűjével, ha a Foreign Enlistment Act

segítségére van szüksége.

Stockholm. A Tidningen jelentése szerint a kareliai ütközetet orosz részről Lapusnikov vezérkari főnök irányítja. Mielőtt a vezérkari főnök a frontra utazott, kihallgatáson jelent meg Stalinnál és Molotovnál. Hír szerint mindketten ezt a parancsot adták neki, hogy a Finnország elleni hadjáratot a legrövidebb időn belül be kell fejezni.

(Külföldön teljesíthető katonai szolgálatról szóló törvény angol alattvalók számára) megakadályozná az angol állampolgárokat, hogy belajánlíhassák szolgálataikat a finneknek. Ezért a kormány megengedte, hogy angol állampolgárok önként jelentkezhetnek a finn hadseregbe és az erre vonatkozó engedélyt közölte az angol kormány a Londonban működő finn sorozóbizottsággal.

Németország a legkisebb koncessziót sem teszi és a semleges államoktól elvárja a teljes érdektelenséget

Brüsszel. (Havas.) Szombaton nyolc külföldi újságíró Göbbels propagandaminiszter vendége volt a miniszter waldhoffi birtokán. A beszélgetés során szó került a politikai helyzetről. Göbbels kijelentette, hogy a németek biznak a Führerben és semmiféle indiszkrét kérdést nem tesznek fel a jövőt illetően.

— Tévednek azok, akik azt hiszik — mondta — hogy Németország hajlandó egy kompromisszumos megoldás elfogadására. Németország nem hajlandó koncessziókra, sem ami Ausztriát, sem ami Csehszlovákiát, sem ami Lengyelországot illeti és ilyen feltételek mellett nem hajlandó egy szegyenjeljes és haszontalan békét elfogadni, amely az összes európai problémákat megoldatlanná hagyja.

— Németország határozottan el van ítélve arra, hogy összes lényeges problémáit megoldja és új rendet teremti.

— A gyarmati probléma, mely a háború előtt sem volt aktuális, most az első vonalba került és Németország háborús céljai között szerepel.

A semlegességről szólva Göbbels kijelentette, hogy Németország most is tisztában akarja tartani a semlegeseket. Ellene szegül azonban minden hipokrita semlegességnek, amely a nyilatkozatok és papírok árca alatt propagandát fejt ki bizonyos hadviselők javára és provokálja a többieket.

— Nem lehet elválasztani — mondotta Göbbels — az államot a népől és nem lehet semlegeségi politikát proklamálni úgy, hogy a népet a külföld befolyása alatt hagyják és a nép rendszeresen ellenséges tündetésekkel nyilvánít. — Nem szolgál semmire, ha a demokráciára és sajátságos szabadságra hivatkoznak, mert az állam, amely a semlegesség hasznát akarja élvezni, kötelességeinek kell, hogy alávetse magát.

Göbbels példának felhozta a nézőket, akik két ember verekedése szemlélik. Ha a nézők semlegesek akarnak maradni, ajánlatos, ha nem uszítják a verekedőket. Mert ha a nézők elhagyják semleges szerepüket és kiáltásokkal és gesztusokkal buzdítják az egyik felet, hogy a másikat üsse, — nagyon valószínű, hogy ez utóbb a nézők ellen fordul. Minél közelebb áll a néző a harcosokhoz, annál inkább érdeke, hogy semleges maradjon, mert az ellenfelek annál inkább kísértésbe jönnek, hogy az uszítókra vessék magukat.

Göbbels újabb beszéde

Berlin. A nemzeti szocialista párt egyik munkatársán Göbbels dr. beszédét mondott és kifejtette elvi álláspontját a semlegesség kérdésében. Lehetetlen dolog — mondotta — és a semlegesség fogalmával nem egyeztethető össze, hogy különbözése legyen a közvélemény és az állam véleménye között. Ha például bizonyos államok semleges magatartást tanúsítanak, ugyanakkor a köz-

véleménynek minden publicisztikai tápkapást megengednek a német nép és vezére ellen.

Göbbels ezután határozottan szembefordult az emberiség fogalmának angol értelmezésével, amely szerint emberjesnek kell tekinteni minden hadieszközt, amelyben az angolok a németekkel szemben főnyben érik magukat, viszont nem humánus cselekedet az, ha Németország felhasználja azokat a fegyvereket, amelyekben ereje rejlik. A világnak meg kell értenie, hogy a mostani háború elvi küzdelem a német szociális államrendszer és az angol plutokráciárium között. Elkerülhetetlenül be kellett következnie az Angliával való összecsapásnak. Ha Anglia nem adja fel a hegemóniára való törekvését, a német birodalom nem engedheti magát megfélemlíteni bizonyos angol szílamoktól.

Céltalaná teszi az angol blokádot az új német-orosz egyezmény

Berlin. (Rador.) Az új német-orosz egyezménynek két pontját tartják különösen fontosnak és pedig azt, hogy az egyezményt nem lehet ideiglenes megállapodásnak tekinteni és hogy ez az egyezmény újabb bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy az angol blokádot céltalan. Az Angriff szerint az egyezményben az a legfontosabb, hogy Német-

Hore Belisha gyors döntés kérésének sürgeti

London. Hore Belisha volt angol hadügyminiszter egyik nagy hetilapban cikksorozatot ír, amelyben a háborús eseményeket tárgyalja. Nagy feltűnést keltett a volt hadügyminiszternek az a megállapítása, hogy a szövetségesek kénytelenek arra törekedni, hogy minden

rendelkezésre álló erejük megfeszítésével igyekezzenek a háborút a lehető legrövidebb idő alatt döntéshez juttatni. Ez az álláspont, mint ismeretes, ellenkezik az angol és francia részről több ízben hangoztatott várakozás politikával.

Két olasz korosztályt behívna március elsején

Róma. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelentése szerint az 1919-ben és 1920-ban született katonaköteleseket március elején behívják.

Róma. A legfelsőbb nemzetvédelmi bizottság

Mussolini miniszterelnök elnöklétével megtartott ülését ma folytatták. Az olasz katonai hivatalos lap közlése szerint az 1919-es és 1920-as évi járatokat március elsejére behívták.

Buttler államtitkár az angol-német tologlycsere-egyezményről és a román kőolaj-szállításokról

London. Buttler angol külügyi államtitkár az alsóház ülésén a hozzáintézett kérdésekre kijelentette, hogy

az angol és német kormány elfogadta a hadifoglyok közvetlen kicserélésére, vagy egészségi állapotokra való tekintettel semleges országokba való elszállításukra vonatkozó tervezetet.

Ez az 1919. évi genfi megállapodás 6-ik szakasza alapján készült. A részletek megállapítása még folyamatban van, de még nem lehet

megjelölni azt az időpontot amikor a kicserélés megkezdődhetik.

Ugancsak Buttler államtitkár az alsóház ülésén egy képviselő kérdésére felelve kijelentette, hogy

a román petroleum-szállítások ügyében tárgyalások folynak az angol és román kormányok közt és e pillanatban a kérdés részleteiről bővebben nem nyilatkozhatik

ország és Oroszország gazdasági téren a jövőben kölcsönösen kiegészítik egymást és hogy az áru-csereforgalom rendkívüli méreteket fog ölteni. A Deutsche Allgemeine Zeitung rámutat arra, hogy a jelenlegi időben nem volna célszerű az egyezmény részleteit nyilvánosságra hozni és közölni, hogy milyen áruk azok, amelyeket a két ország egymásnak szállítani fog.

Ez történt a tengereken

AMSZTERDAM. Hír szerint a 8500 tonnás British Triumph nevű angol tartályhajó elsüllyedt. Egy másik jelentés szerint a skóciai tengerpart közelében elsüllyedt egy 10.100 tonnás másik angol tartályhajó is. Legénységének 28 tagját megmentették és 13 tagja eltűnt.

HÁGA. (Rador.) A holland távirati iroda jelentése szerint valamennyi lap elítéli a Burgersbiik hajó megtorpedozását. A Nieuwe Rotterdamsche Courant azt írja, hogy semmiféle olyan ok nincs, amivel egy ilyen háborús cselekedetet meg lehetne indokolni. A hajó szokásos utvonalaán haladt Hollandia felé és Hollandia számára szóló rakományal. A lap követeli, hogy a kormány a legnagyobb eréllyel tiltakozzék, mert az egész holland nép támogatja ebben az akcióban, miután kiéhezett magát nem hagyhatja. Az Algemeen Handelsblad szerint a hajó elsüllyesztése jobban megsebezte a holland népet, mint ahogyan azt szavakkal kifejezni lehet. Az ilyen torpedozás nem egyéb, mint kalózkodás. A nemzeti szocialista érzelmű Het National Dagblad is azt írja, hogy ilyen eljárásra nincs méltóság.

BRÜSSZEL. (Rador.) Egy halászhajó közölte, hogy elindult a Dalaro nevű svéd hajó segítségére, amely az ir partok mentén torpedótámadásnak esett áldozatul és süllyedőben van. A halászhajó kapitánya később jelentette, hogy a Dalaro 30 matrózát fedélzetére vette.

Két német hajó pusztulása

Rio de Janeiro. A „Volkboot“ nevű 6.400 tonnás német hajót legénysége elsüllyesztette. A hajó megkísérelte, hogy áttörje az angol blokádot, de amikor feltűnt az egyik angol órhajó, a legénység mentőcsónakokra szállt előbb, azután a kapitány utasítására a hajót elsüllyesztette.

Egy angol repülőgép megállásra szólította fel a 3200 tonnás „Wakama“ nevű német hajót, a kapitány utasítására a hajót felgyújtották és a 62 főnyi legénység mentőcsónakba szállt. A két nagy német hajó elpusztításával kapcsolatban a Daily Telegraph azt írja, hogy a németek valószínűleg ismét győzelemnek fogják bejelenteni hajóik elsüllyesztését. A helyzet azonban az, hogy ha a németeknek reményük volna arra, hogy a háborút megnyerik, úgy hajóik nyugodtan bevárnák a biztos semleges kikötőkben a háború végét.

Az USA legnagyobb vevője Anglia

Washington. (Rador.) A kereskedelmi minisztérium statisztikai kimutatása szerint az árucserforgalom tekintetében az elmúlt évben az Egyesült-Államok legjobb vevője Anglia volt, amennyiben 500 millió dollár értékben árut vásárolt. A második helyen Kanada áll 495 millió dollárral, a harmadik helyen Japán 231 millió dollárral, a negyedik helyen pedig Franciaország 191 millió dollárral. Németország az elmúlt évben csak 47 millió dollár értékű amerikai

árut importált, míg 1938-ban 107 millió dollárért vásárolt.

Newyork. (Rador.) A Gallup-féle közvéleménykutató intézet a következő kérdést tette fel: Hiszik-e, hogy az amerikai kormánynak be kell szüntetni a fegyver, munició, hadianyag és benzin szállítását Japánba? A beérkezett válaszok közül 75 százalék „igen” és 25 százalék „nem” volt.

Betemette a hófuvás a vasut több vonalát

Megszűnt időlegesen a vasuti összeköttetés Magyarországgal. Késnek a vonatok, több vonalon leállították a társas gépkocsi járatok is

A keddi nap folyamán tovább tartott Aradon és a környékén a havazás, amely vastag hószőnyeggel borította el az utakat. A belföldi vasutforgalom aradi vonatkozásában azonban nagyobb zavarokat nem okozott a havazás. A belföldről Aradra érkező szerelvények közül néhány pontosan érkezett, azonban általában minden vonatonál kisebb-nagyobb késések fordultak elő. A késések azonban nem voltak jelentősebbek és öt-harminc perc között váltakoztak. A félórás késés volt a legnagyobb. Míg a belföldi vonatkozásban a pályatesteket kellő módon rendben tartani, nem volt szükség vonatpárok forgalomból való kivonására.

A külföldön, főleg Magyarországon tomboló hóviharak azonban sokkal súlyosabb közlekedési és forgalmi zavarokat okoztak. A hó által eltorlaszolt vasuti pályatestek következtében a Magyarország felől érkező nemzetközi gyors és személyvonat, valamint teheráru vonatok a keddi nap folyamán nem érkeztek meg Aradra. A hajnali órákban

a magyarországi vasuti hatóságok közölték az aradi állomásfőnökséggel, hogy a nagy hóviharak következtében a Románia felé történő vonatforgalmat további intézkedések beszüntették.

Az arad-hegyaljai villamosvasut forgalmát a keddi nap folyamán, bár késéssel, de lebonyolították. A késések nem haladták meg a háromnegyedórát.

A pályatesteket a lehetőségekhez képest megtisztították a hótorlaszoktól.

A villamos társaság igazgatósága úgy intézkedett, hogy további havazás esetén sem vonnak ki szerelvényeket a forgalomból. A közlekedés zavartalan lebonyolítása érdekében minden egyes szerelvény elé egy-egy kis hőkért szerelnek fel és ezenkívül a szerelvények előtt egy-egy hőke tisztítja meg a pályatestet a hószőnyegtől.

A vidéki autbusz közlekedés azonban a keddi nap folyamán számos vonalon súlyos akadályokba ütközött. A CFR autbuszok közül a Nagyváradi—Arad közötti szakaszon közlekedő társasgépkocsi kedden reggel megérkezett Aradra, de

A szlovák kormányelnök az ország függetlenségéről

Pozsony. (Rador.) Tuka miniszterelnök a külföldi újságírók fogadása alkalmával beszédet mondott, amelyben az alábbiakat jelentette ki:

— Gyakran beszélnek arról a külföldön, hogy Szlovákia német protektorátus alá került, mintegy gyarmatként és hogy mi, szlovákok német fennhatóság alatt élünk. Tulajdonképpen pedig csak arról van szó, hogy német védnökség alatt állunk, de különben önálló állami életet folytatunk. A szlovák hadseregben saját kivánságunkra több német tiszt teljesít szolgálatot, ez azonban nem jelenti azt, hogy hadseregünk német parancsnokság alatt állna.

Az egyik újságíró célzást tett Csehszlovákia feltámasztására, mire Tuka így válaszolt:

— Erre a kérdésre leghatározottabban kijelenthetem azt, hogy mi, szlovákok sohasem egyeznénk be egy csehszlovák állam létesítésébe, mert ez csak akkor következhetne be, ha Németországot ebben a konfliktusban legyőznék, ezt azonban nem hiszem. Mindegyikünk puskát ragadna és a végsőkig küzdené a csehek és a Szlovákia más nyomói ellen. Ha függetlenségünket és szabadságunkat elvesztenék, azt senki túl nem élne.

már nem tért vissza Nagyváradra.

Az Arad—Nagylak közötti autbusz reggel és délután rendszeresen közlekedett, a délutáni járat azonban már nem indult el Aradról, mert félő volt, hogy elakad az országúton. A CFR többi járatait a keddi nap folyamán lebonyolították és egyelőre még nem tudni, hogy szerdán miképpen folytatják közlekedésüket a CFR autbuszok.

Az Aradmegyében közlekedő magán-társasgépkocsi közül az Arad—Csermő és Arad—Vadász között közlekedő gépkocsi nem indult el, míg az Arad—Körösbükény közötti autbusz nem jött be Aradra.

Az államvasut vezérigazgatóságához érkezett táviratok arról adnak számot, hogy a hatalmas hóvihár, amely csaknem az egész országban dühög, számos helyen befújta és eltemette a vasutvonalakat.

A nagy havazás ellenére az esti és éjszakai órákban is aránylag csekély késéssel érkeztek be a vonatok Aradra. Így az erdélyi és a temesvári vonat csaknem pontosan futott be, a nagyváradi vonatnak néhány perces késése volt, a bucuresti-i gyors pedig 34 perces késéssel érkezett. Jelentősebb vonatkéséseket az ország többi részéből sem jelentettek.

A légitér bizonyos magasságban már —

legyen semleges:

javasolják a németek

Moszkva kimélyítette légiforgalmát Németország felé

A semleges államok területe fölött átrepülő harci repülőgépek ügyével kapcsolatban időszzerűvé vált egy újabb kérdés fölvetése. Azzal a gondolattal foglalkoznak — és az ötlet, mint hírlik, Németországból származik —, hogy az egyes országok fölötti levegőrétegeknek, a „légtér”-nek újabb értelmezését adjanak.

A Daily Express szerint Németországban az az ötlet merült fel, hogy az állam felségjoga ne terjedjen ki az állam területe feletti levegőréteg korlátlan magasságáig, hanem csak egy bizonyos meghatározott magasságig. Ebben az esetben a légtér semlegessége egy bizonyos pontnál ugyanúgy kezdődne, mint ahogy a tengerparti államok tengeri felségjoga is csak a parttól egy bizonyos távolságig tart.

A légiforgalommal kapcsolatban különben érdekes német—orosz vonatkozású értesülések vannak. Moszkva és Berlin között rendszeres légiforgalom indult meg. Az utasszállító repülőgépek Danzig—Königsberg—Bialystok és Minszk érintésével közlekednek Berlin és Moszkva között. A német Lufthansa és az orosz Aero Flot utasszállító repülőgépvállalatok közösen bonyolítják le a forgalmat.

Az utasszállító repülőgépek, egveire Königsbergben megállnak esténként és az utasok ott is alszanak. Később azonban, a terv szerint a repülőgépek éjjel is tovább repülnek majd. A Szovjetnek ez a második külföldi légijárata nyugati irányban, mert ezen a vonalon kívül az oroszok csak Stockholmmal tartanak fenn utasszállító repülőgépkapcsolatot.

Kopenhágai jelentés szerint egyébként a szovjet—német légügyi kapcsolatok egyre jobban kimélyülnek. Szovjetországban mindjában érdekli a németországi léghajóépítés iránt és hír szerint rövidesen bizottság indul Németországba tárgyalásokat folytatni, hogy a német—orosz árucserévezmény keretében miképpen volna lehetséges a léghajóvásárlás beillesztése is.

Szovjetország Bulgáriával is légiforgalmi egyezményt kötött. Az egyezmény értelmében a közeljövőben Moszkva és Szófia között is légi járatokat fognak megindítani. A polgári repülőgépek Romániát el fogják kerülni a Fekete-tengeren át repülnek majd Moszkvából Szófiába és vissza.

Torinói jelentés szerint, az olasz repülőgépgyár nyolcszáz kilométeres óránkénti sebességgel haladó repülőgépet épített. A próba repülés kitűnően sikerült.

URANIA Telefon: 1232.

Az ön filmje ez!

Monumentális Cecil B. de Mille rendezés!
Értékes emberi tartalom lélegzetfóto jelenetek és kitűnő humor.

ACÉLSÁRKÁNY (Union Paotiflo)

Egy élménnyel lesz szegényebb ha ezt elmulasztja!

Barbara Stanwyck, Joel Mac Orea.

3-kor matiné, 5, 7.15 és 9.15 órákor.

Este 2-3 szem
Arad

Olasz lap

a román védelmimű-rendszerrel

Rómából jelentik: A Messagero legutóbbi számában Romániával kapcsolatban a következők jelentek meg: Basarabiában a román lakosság úgy a múltban, mint a jelenben is, a többséget képezte, amíg a lakosság többi része mindenben szolidaris a románokkal. Ebben az ország részben mindenkit elsősorban a katonai előkészületek és a megerősítési munkálatok érdekelnék, mert ezek vannak hivatva egy esetleges katasztrófát megakadályozni. A Carol-erődvonal, amely a Maginot és a Siegfried vonalak mintájára készült, nagyjából már a befejezéshez közeledik. Sok ezer munkás dolgozik ezen a katonai művön. Ennek a védelmi vonalnak megerősítésénél a folyók irányát is megváltoztatják, sőt esetleg bizonyos területeket eljárásznak. Ez ma gigantikus barikád, amely a Dnyeszter torkolatától kiindulva 2,300 kilométeren keresztül egészen Bukovináig halad, igen sokba került. Eppen ezért a román kormány a néphez fordult segítségért és az ország lakossága teljes mértékben ejetet is tett kötelességének. Basarabia városában és falvaiban — fejeződik be a cikk — a mindennapi, megszokott élet folyik anélkül, hogy az idegesség jelét fel lehetne fedezni. Ugy a katonaság, mint a polgári lakosság hiszi, hogy semmi sem történik, ha azonban mégis előfordulna valami, az azonban minden bizonnyal jól végződik.

Román-magyar pótegyezmény faárak szállítására

Budapest. (Dunaposta.) Wörnte János rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a magyar külügyminiszter állandó helyettese és Crucescu budapesti román követ egy a fanemiék szállítására vonatkozó pótegyezményt írtak alá február 14-én a külügyminisztériumban.

Megfelebbezték Aradváros költségvetését

Beadvány érkezett a városvezetőséghez a királyi helytartóhoz való továbbítás végett

Vlad Alexandru tábornok, polgármester szerint a város költségvetése csak a legszükségesebb közterhek alapján készült

Aradváros költségvetésével kapcsolatosan Botoc Alexu dr., a Háztulajdonosok Szövetsége ügyészenek ajtársával felebbezés érkezett a polgármesterhez, a közigazgatási törvény alapján a városi költségvetés ellen. A beadvány aláírója azt kéri a polgármestertől, hogy ezt a felebbezést a költségvetéssel egyetemben juttassa el Temesvári tartomány királyi helytartójához, aki arra kér, vegye figyelembe a beadványban felsorolt megállapításokat és kötelezze a város vezetőségét a felsorolt vonatkozásokban való költségvetés módosításra.

Elsősorban a járulékos városi pótdadó fenntartását kifogásolja a város által tervezett keretek között.

1) Az általános válság-helyzetben, különös tekintettel Aradváros gazdasági és földrajzi viszonyaira, szó sem lehet nagyméretű helyi érdeklő munkálatakról. 2) Nincs szükség az adóadóból befolyó összegekre a városi költségvetés kiegyensúlyozása szempontjából sem, mert a rendes kiadásokat az előirányzott bevételekből fedezhetjük. 3) Végül azért is kifogásolja a járulékos pótdadót, mert az a 20 millió lei, amelyet ezen a címen bevételeznek, túlzottan súlyos terhet jelent a város adófizetői számára, akik minden vonatkozásban maradéktalanul teljesítik az ország iránti kötelezettségeiket és amikor továbbra is kitartanak amellett.

El akarják kerülni a város polgárságának elszegényedését.

Máskülönben — így mondja a beadvány — ezen járulékos pótdadó szükségtelen volt a 1939—40-ik költségvetési évben létesített járulékos adókvótából 2,500,000 leu adtak bevételezni, mégis ezen tételel 3,500,000 leies felesleg mutatkozott, jóllehet, az elmúlt költségvetési év folyamán a városvezetőség költségves beruházásokat eszközölt. Mindebből kitűnik, hogy

a 20 százalékkal növelt járulékos pótdadó túlnagy lövedelmet eredményezett.

Azon a véleményen vagyok, — folytatja a beadvány — hogy a járulékos pótdadóból és általában az elmúlt évi költségvetési bevételekből sokkal nagyobb bevételi többlet maradt, mint az, amely az új költségvetés fejezetében szerepel és ezen véleményemet alátámasztja a városvezetőség szeptember 9-én tett nyilatkozata is, amelynek során a polgármester ur a következő kijelentést tette: Huszonöt millió lei értékben végeztünk munkálatokat, amelyek közül nagyobbarányuk a következők voltak: A maroshid átfestése, két kút létesítése és a tisztviselői kar egyenruhájának megrendelése. A városi pénztár átvételénél bonokát és adósságokat találunk. A közönség elvesztette bizalmát, a szájjúk elkérültek. Reklámot kellett csinálnunk, hogy elvégeztethessük valamely munkát. Március 31-én, a pénzügyi év befejezésekor, hat hónapi munkásság után, a pénzügyi mérleget kiegyensúlyoztuk... Minden nehézség ellenére 12 millió leies többletünk volt, amely a mai napig 19 millió leire emelkedett.

Hol van ez a többlet — teszi fel a kérdést a beadvány aláírója — amely a deficitből 19 millió leies téelle növekedett és amely valószínűleg február 1-ig 20 millió leit is meghaladta, amely összeg egyenként járulékos pótdadó bevételek költségvetési tételét képviseli. Ha a polgármester ur bejelentése szerint 25 millió lei értékű közmunkát végeztek, amelyet a jövő költségvetési évre nem irányoztak elő és ennek ellenére is 20 millió leies felesleg maradt, kérdezzük: miért szükséges a járulékos pótdadó fenntartása?

Ezután áttér a beadvány a különleges bevételi tételéről szóló költségvetési fejezet azon részére, amely a közmunkák pénzbeli megváltásáról szól.

Hangsúlyozza a beadvány, hogy ez a közmunka nem alkalmazható a városokban, hanem csak falvakban, amint az a közigazgatási törvény végrehajtási utasításának 167. szakaszából (d. pont) kitűnik.

A következő megállapítás tétel a beadvány-

ban a rendes bevételek hetedik szakaszára vonatkozik, amely szerint a kéményseprési díjakból évi 1 millió lei bevétel többlet érnek el. A beadvány aláírója kifogásolja ezt a bevételi többletet, hangsúlyozza, hogy

a kéményseprési szolgálat nem kereskedelmi vállalkozás és így nem hozhat több hasznot, mint amennyit a szolgálat jó működésének a költségei igényelnek.

Következésképpen kéri ezen bevételi felesleg megszüntetését azzal, hogy kötelezzék a városvezetőséget a kéményseprési díjak csökkentésére.

A városvezetőséghez eljuttatott felebbezéssel kapcsolatosan kérdést intéztünk Vlad Alexandru tábornok polgármesterhez, aki a következőkben ismertette álláspontját:

— Az új költségvetésről tett sajtónyilatkozatban ismertettem a városvezetőség szempontjait, amelyeknek alapján a bevételek és kiadá-

sok előirányzatait összeállítottuk. A költségvetés az általunk elkészített formában már tákarékosági szempontokat képvisel és célunk a közönség terheinek megkönnyítése, ami a hétmillió leies költségvetésben nyert kifejezést. Ezen a hétmillió leies mérséklésen túl nem tekinthetünk el egyetlen bevételi teltől sem, mert olyan kötelezettségeknek kell eleget tennünk, melyek komoly terhet jelentenek. Egyebet nem is említek, mint azt a tényt, hogy tízmillió leiel kell Aradvárosának a nemzetvédelmi és légoltalmi alapokhoz hozzájárulnia, ami magában véve is ellentmond a költségvetés ellen beadott felebbezés állításainak, nevezetesen, hogy a járulékos pótdadó további bevételezése szükségtelen. Hiszen ez a tízmillió leies költségvetés csökkentéssel egyetemben már majdnem eléri a felebbezésben említett huszmillió leit. Gondoljunk ezen kívül az aradi utak állapotára, vizsgáljuk meg tárgyilagosan, vajon szükséges-e ebben a vonatkozásban alapos és költséges javítási, valamint új építési munkálatok elvégzése. Azt hiszem nem akad olyan polgára Aradnak, aki azon a véleményen lenne, hogy nem.

— Ez a legfontosabb pontja a felebbezésnek, ezzel kívántam tehát foglalkozni, a többi részletre nem is térek ki. Mindenestre személyesen utazom át Temesvárra hogy Marta Alexandru dr. királyi helytartó ur előtt megfelelő ellenérvekkel utasíthassam vissza a felebbezés állításait. Meggyőződésöm, hogy Arad lakosságának valódi közérdekeit képviselem, amikor olyan irányban tájékoztatom a királyi helytartó urat, amely a felebbezés feletti napirendtérést célzza.

A Romániai Magyar Népközösség elnöki tanácsának ülése

Külön központi szervet létesítenek a szomszédsági rendszer fejlesztésére — Elutasították a kolozsvári tagozat alakuló közgyűlése ellen beadott felebbezést — Gróf Bánffy Miklós dr. enők hosszabb ideig kénytelen Kolozsvárról távolmaradni, helyettese báró Jósika János

A Romániai Magyar Népközösség elnöki tanácsa dr. Bánffy Miklós gróf elnökletével ülésezett és az ülésen résztvettek: Bartha Károly, Gyárfás Elemér dr., gróf Haller István, báró Jósika János, dr. Kolombán József, Koós Károly, dr. Markovits Kálmán, dr. Szász Pál, gróf Teleki Adám, elnöki tanácsstagok, dr. Grosz László központi igazgató, dr. Tusa Gábor jogtanácsos és dr. Mikó Imre bucuresti főtitkár. Napirenden a magyarság időszerű kérdései szerepeltek, közöttük elsősorban a magyarságnak a Népközösség keretében való megszervezése. Megállapították, hogy ez egyes vidékeken a szomszédsági szervezkedés már szép eredményeket ért el és hogy a megyékben az adott helyzetnek megfelelően folyik a népi közösségnek alulról felfelé való kiépítése. Az elnöki tanács abból az alapgondolatból kiindulva, hogy a fokozott szervezés elsőrendű feladat és ennek egyik fő tényezője a szomszédságok tovább fejlesztése, külön központi szervezetet létesít ennek ügyvitelére. Az új központi szerv vezetője Szolnoki Gyula. A vármegyékben a meglévő magyar szervezetekkel karöltve folytatják a munkát.

Tárgyalásra került a magyarság számos társadalmi gazdasági és közművelődési kérdése. Elhatározták az ifjusági nevelés terén kifejtett tevékenység fokozását, majd megtárgyalták a magyarság különböző társadalmi rétegeinek kívánságait és szóba került az egyes helyi hatóságok magatartása a magyarság irányában.

Dr. Bánffy Miklós gróf bejelentette, hogy népközösségi elfoglaltsága miatt huzamosabb ideig kénytelen Kolozsvárról távolmaradni, ezért a Népközösség központi teendőinek elvégzésére távollétében, az alelnökök közül báró Jósika Jánost jelölte ki, amit az elnöki tanács jóváhagyóan vett tudomásul.

Végül foglalkozott az elnöki tanácsülés a

kolozsvári népközösségi tagozat január 8-iki alakuló ülése ellen beadott felebbezéssel, amelyet mint alaptalant elutasított.

A népközösségi elnöki tanácsülésen egyébként résztvett volna Palágyi Jenő dr., a Magyar Népközösség aradi tagozatának elnöke is, azonban a hófúvással kapcsolatos utazási nehézségek miatt nem utazhatott el Kolozsvárra.

Ötmillió örökösödési per

bonyodalmai az aradi törvényszék előtt

Arad. Bonyodalmas örökösödési ügy foglalkoztatta az aradi törvényszéket. Nehány évvel ezelőtt meghalt Dzubek Vladimir nyugalmazott őrnagy, földbirtokos felesége, aki tetemes magánvagyonot hagyott hátra. Mint-hogy végrendeletet nem készített, férje és a rokonság egvezkedés után próbálta rendezni az örökösödés kérdését. Az egvezkedésből bízügyi fejlemények támadtak. Dzubek azt állította, hogy sógora a halálest után ötmillió vagyon rendeltetéséről magyarnyelvű megállapodást íratott vele alá, amely végül is arra szolgált, hogy őt a vagyonból kiforgassa. Csak amikor az örökség jelentékeny része sógora kezére került, eszmélt rá, hogy mit tartalmazott a megállapodás, melynek szövegét nem is egészen értette, mert a magyar nyelvet csak fogvatékosan beszéli. Az ügyészség megszüntette az eljárást a sógor ellen. Dzubek ekkor átvette a magánvadás ilven előzmények után került az ügy a törvényszék elé. A tárgyaláson kiderült, hogy időközben Dzubek is meghalt s a magánvadás sem létezik. Ezért a bíróság kérdést intéz a családhoz, vajjon van-e örökös, aki a magánvadás további fenntartására vállalkozik, vagy pedig vádló hiányában önmagától megszűnik az eljárás.

CORSO. — TEL.: 20-65.

Szenzációs kettős műsor:

Előadások: 5, 7.15, 9.15.

Kitty és Világkonferencia

Kacagató, zenés, énekes vigjáték
Hannelore Schort és Paul Hörbiger.

D. u. 3 órakor visszavonhatatlanul utoljára!
Olcsó helyárrakkal!

SIEGFRIED-VONAL

A német hadsereg oriási méretű betonerődítménye.

Hiradó.

„Isten vele tanár ur“

Megerősített gátrendszerrel készült fel Arad városa a tavaszi olvadás áradatára

A hatósági értekezlet megállapításai, rendszabályai és új intézkedései az árvízveszedelem teljes kiküszöbölésére

Rossz emlékek kísértenek Arad felett. Ahogy az emberek elnézik a szünni nemakaró havazást, ami a napokon keresztül tartó olvadásos, szinte tavaszi időjárás után új telet hozott, önkéntelen adódik a megjegyzés, amit mostanában százszámra hallani Aradon: „Vajon mi következik ezután? Megismétlődik-e az 1932. évi árvíz?”

Ez a kérdés természetesen nemcsak a lakosságot foglalkoztatja élénken, de komoly gondot okoz az illetékes hatóságoknak is, mert a néhány nappal ezelőtt kialakult derült megítélés után az időjárásváltozás következtében tagadhatatlanná vált: könnyen lehetséges, hogy Aradnak árvízveszedelemmel kell szembenéznie. Ez a tény készítette Stinghe Dumitru ezredes, vármegyei prefektust arra, hogy a megveházára értekezletet hívjon össze, amelyen az elnöklő prefektus mellett részt vett Riscutia Moise alpolgármester, az aradi helyőrség képviselője egy ezredes, Popovici Cornel, a város műszaki szolgálatának ügyvezető főmérnöke, Baia főmérnök, a folyammérnökség vezetője, Filip főmérnök, a megyei vizszolgálat főnöke, Constantinescu tanár, a Strajer-szervezet több vezetőjével, a katonai előképzős szolgálat részéről Manoilă Őrnagy, valamint az állami erdőpénztár aradi igazgatóságának egyik felügyelője és az aradi érdekelt nagyobb vállalatok részéről több megbízott.

Baia főmérnök részletes jelentést tett az aradmegyei helyzetről, ismertette a vízállás és jégviszonyokat. Mindkét Körös vízfelülete csaknem teljesen megtisztult a néhány nappal ezelőtt bekövetkezett olvadás során a jégtől, két helyen azonban jégtorlás következett be: a varsándi körzetben két helyen és a székudvari erdőnél felhalmozódott a zárlásnak indult jég és akadályozta a szabad folyást. Már megtörténtek az intézkedések a jégtorlások eltávolítására, amihez dinamitot használtak volna, amikor a hirtelen bekövetkezett időjárás miatt most ismét befagyott a két Körös.

A Maros páncélya

A Marost Soborsinig átlag 60 centiméteres jégpáncél fedi. Soborsin előtt a víz felvetette a jeget és kis szakaszon megindult a folyó, de a soborsini hídnál jégtorlás keletkezett, ami akadályozta a víz továbbfolyását. Soborsin-tól Aradig szilárd volt a jég, a zárlás nem indult meg. Aradnál pedig még mindig 30–35 centiméteres a jégréteg. Aradtól lefelé az enyhe időjárás szintén nem indította meg meg a zárlást. Az értekezleten, amelyen még nem számolhattak a közben beállott hideg következményeivel, felmerül a terv, hogy a Maroson mesterséges úton, a prefektúra által elrendelendő közmunkával eszközölnék jégtörést. A terv megvitatása alkalmával azonban kiderült, hogy a Maros vízállása oly alacsony, hogy nem lenne képes elsodorni a jégtömböket, tehát a mesterséges jégtörés nem járna gyakorlati eredménnyel.

Az értekezleten Popovici Cornel főmérnök előterjesztette a város műszaki szolgálatát által eddig megtett előkészületeket és intézkedéseket. Az 1932. évi tapasztalatok alapján már jóleveg jelentős mennyiségű csákányt, ásót, lapátot és egyéb szükséges szerszámot halmozott fel, úgyhogy valóságos fegyvertárral rendelkeznek az árvízveszély ellen. Ezen kívül a szükséges faanyagot máris zárolták a telepeken, úgy hogy ebben hiány nem lehet. Gondoskodás történt a homokzsákok beszerzéséről is és ezzel kapcsolatosan az Erdélyi Mezőgazdasági Ipari R. T. jelenlévő képviselője bejelentette, hogy a malomipari vállalat 12 ezer homokzsákot bocsáthat szükség esetén rendelkezésre. Az értekezlet végül

is azzal a megállapítással ért véget, hogy közvetlen veszélyről nincs szó, de a hatóságok állandó figyelemmel kísérik az eseményeket és szükség esetén azonnal rendkívüli intézkedéseket tesznek. Ezek a rendkívüli intézkedések a következők:

A rendkívüli intézkedések rendje

Amikor a víz Aradnál eléri a három és félméter magasságot a legalacsonyabb vízállás felett — 1932-ben 6.18 méter volt az emelkedés — a városi műszaki szolgálatnál azonnal bevezetik az állandó szolgálatot. Minden további egy méteres emelkedésnél további intézkedések következnek. Amennyiben a vízállás 4 és fél méterre emelkednék, megkezdődnek az állandó kiszállások a Maros partjára és a mérnökök négy csoportban, munkáscsoportok kíséretében vizsgálják felül a töltéseket. Ha pedig a vízállás eléri az öt és fél méter magasságot a legalacsonyabb vízállás fölé, azonnal érintkezésbe lépnek a katonai ha-

Megerősítették a védőgátakat

Különböző már idén előzetes intézkedések is történtek a gátak megerősítésére. Hosszu évek óta először most került sor a bejárást védő töltésvonal megerősítésére és ennek első fejezete befejeződött. A vízüvektől a General Grigorescu uccáig — amint azt már megírtuk — beton lapokkal szigetelték a gátat, úgy hogy átszivárgás nem történhetik. Az 1932. évi árvíz alkalmával veszélyeztetett két ponton, Mikalukánd és az ugynevezett Alla-

tóságokkal, amelyeknek képviselője, az értekezleten részt vett ezredes, legteljesebb támogatásról biztosította a polgári hatóságokat. Veszély esetén korlátlan mennyiségben áll a katonai munkaerő az árvédelmi intézkedések keresztülvételénél rendelkezésre.

Arad különben már 48 órával a vízállás emelkedés előtt értesül a víz szintjének növekedéséről. A folyammérnökséget ugyan Gyulafehérvárról és Branyicskáról állandóan tájékoztatják a vízállásról és míg az innen jelzett vízállás Aradra érkezik, 48 óra telik el, tehát mindenképpen megfelelő idő áll rendelkezésre az óvintézkedések megtételére. Mindenki számára kijelölték már a helyet, ahol szolgálatot teljesít majd és e tekintetben az összes hatóságok a legteljesebb együttműködést fejtik ki.

telepen a gátakat újra építették és így itt is erős védelmi vonal óvja Aradot az árvízveszedelemtől.

Érdekes, hogy Erdély területén általában aránylag kevés hó van és az elmúlt napok enyhe időjárása során ennek is jelentős része elolvadt. Nagy hóról csak Radnától Aradig és az alföldi vidékekről érkezett jelentés, ami szakvélemény szerint enyhíti az árvízveszélyt.

Válaszolt a miniszter a Magyar Népközösség nyugdíjügyi beadványára

Fedezet hiánya miatt csak a hadirokkantak nyugdíját lehet emelni

Nagyvárád. Az erdélyi hadiözvegyek már régóta sérelmezik, hogy nyugdíjuk rendkívül csekély és még a minimális életszükségletek fedezésére se elégséges. Ezért az ősz folyamán a Magyar Népközösség lépéseket tett a hadiözvegy nyugdíjak felemelése érdekében, dr. Bartha Ignác országgyűlési képviselő útján.

Annak idején a Magyar Népközösség biharmegyei tagozata hírlapi közleményben hívta fel a megye területén élő hadiözvegyeket s a jelentkezőket tájékoztató céljából összeírta. Összesen 836 hadiözvegy jelentkezett, akiknek nevében a nagyváradi Népiroda beadványt készített az illetékes minisztériumhoz. A beadványokat dr. Bartha Ignác juttatta el, aki több ízben személyesen is tárgyalt az ügyben.

Most dr. Bartha Ignác közölte, hogy a kisebbségi minisztérium választ adott a biharmegyei hadiözvegyek emlékiratára.

Itt írjuk meg az Aradi Közlöny kolozsvári tudósítójának jelentése alapján, hogy a kolozsvári Magyar Népközösségi iroda felhívta az érdekelt nyugdíjasokat, akiknek írtalmait előzetes bejelentés nélkül csökkentették, hogy érdekeik megvédése céljából jelentkezzenek a

népközösségi irodában. Bartha Ignác dr., a kolozsvári népközösségi tagozat elnöke, aki egyúttal a nyugdíjügyek előadója, nyilatkozott a kérdésben és annak a reményének adott kifejezést, hogy a nyugdíjasok esetleges sérelmeit a közeljövőben rövidesen orvosolják. A kolozsvári népközösségi központ illetékes helyen tárja fel majd a nyugdíjasok sérelmeit.

Magyarországon 71 vasúti vonalon beszüntették a forgalmat

Budapest. A hétfőn keletkezett hójár még ma reggel is tombol. Az itéletidő amúgyre évtizedek óta nem volt példa, leküzdhetetlen akadályokkal borította el az egész országot. Az országuti közlekedés teljesen szünetel. A MÁV 71 vasúti vonalon beszüntette a forgalmat és ugyancsak megszűnt a vidéki autóbussz közlekedés is. A legtöbb város és több ezer község hermetikusan el van zárva a külvilágtól. Budapest élelmiszer ellátásában egvelőre nincs fennakadás. Tegnap óta 5000 munkás dolgozik a hó eltakarításán.

FORUM filmszínház. Telefon: 2010.

Kedvezményes jegyek nem érvényesek.

Ma a nők filmje, egy valóságos filmszínésznői szépségrevü, az

ASSZONYOK SZÁLLODÁJA

A FOX-film újonnan felfedezett feltűnő szépségű fiatal sztárjával

LINDA DARNELL-al

és rajta kívül még 12 tündéri szép fiatal hölggyel.

Új FOX-híradó a legújabb FINN-ORSZ és FRANCIA-NEMET harctéri eseményekkel és színes MICKEY-MOUSE.

Előadások: 5, 7.15 és 9.15 órákor.

3-kor matiné olesó helyárrakkal.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 640 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre 420 . . . || Egy hónapra 70 .

A rendetlen ember halála

Irla: Hunyady Sándor

Nézem a háztetőkön a vastag havat, amely még mindig nem akar olvadni és eszembe jut róla egy régi történet, amelyben szerepe van a hónap.

A mese hőse egy borkereskedő. Ez a borkereskedő Erdélyben élt és lehetett benne egy csomó örmény vér; olyan színes volt, piros-fekete, szőrös, kövér, hatalmas, jókedvű, rendetlen. Kijelöltette a pocakját, a mellénye és a nadrágja közt mindig kilátszott az inge, Eveit, ivott, szivarozott, pedig olyan nehéz lélekzete volt már, hogy a pusztá lélegzetével kilúta a sőt, meg a paprikát, ha véletlenül eléje tették a tartót az asztalon.

A háziorvosa figyelmeztette is, hogy vigyázzon magára, mert megüti egyszer a guta.

— Biztosan megüti?! — kérdezte a nagy, piros ember, kíváncsian felvonva kefének beillő szemöldökét.

— Nem egész biztos, de nagyon könnyen megüti! — lenyegette a doktor.

— Mégis, mennyi a percent, hogy megüti?! — irgaltta a vérmes férfit.

— Hát vagy ötven százalék! — mondta a doktor, hogy megfesse.

De az örmény nem ijedt meg. Főhangzott harsány kacagása, mint a lönyerítés:

— Csak ötven percent?! Nahát ezt a partit megjártsom, doktorkám! Megéri! Meg aztán szívesebben is halok belé a sörbe, pörköltbe, mediaszivarba, mint valami orvoságsgazu betegségbe!.. A családom pedig ne emlegesse, doktor ur! Nem hagyok én magam után bőgő övezgetőt falgató árvaikat! A pénzem itt marad nekik! Arany éralácot viselhet mindeuki, aki nem a rokonom volt!

Nem is spórolt a gyertyájával a beteg, togyasztotta a lángját, ahogy lehetett. Az a laita ember volt, aki mindenünnen elkésik, mert mindig nagyon jól érezte magát az azelőtti helyén. Elkészt otthon az ebédrel, az ebédelőtti, vendéglői sörözés miatt, a vacsoráról a kaszinó miatt. A kaszinóban megváratta a társalkodóját, mert alig tudták elkelteni otthon az ebédutáni álamból. Szászrogyenben megszöpte a kaszinó állát:

— Ne haragudjék, Erzsike, hogy egy napot későtem! Gyönyörű feclhibe estem belé Marosvásárhelyen, nem volt szívem otthagyni!

Szerette a mesterségét, hogy annyit kell utazni. Szeretett vonaton járni, ismerkedni, látni, hallani, barátkozni. Tizenöt erdélyi város szállodájában fogadták úgy mintha hazatérne.

Ugy is halt meg egy napon, messze idegenben, ahogyan a doktora megjósolta. A kávéházban ült, a kasszírő trónja alatt. Egyszerre evett, ivott, cigányt halgatott és udvarolt. A pincér csak annyit látott, hogy a vendég lehajlítta blka fejét az asztalra, mintha akárhán akarna, aztán szépen lecsuszik a székről és végig esik a borított padlón, akár a zsák.

Orfási, hangos gyász tört ki odahaza, amikor a szomorú sürgöny megérkezett. Ó szegény, hogy olyan messzi halt meg! Összeült a nagy család, megállapították, hogy mikor legyen a temetés. Kinyomatták a gyászjelentéseket, szóltak a papnak, telegrafáltak a vidéken élő atyafiságnak.

A temetés napján fekete posztóval beszegített kapu fogadta a barátokat és rokonokat. A hálószobában ott volt a katafalk. Az udvarra becsórmpölt az üveges gyászkocsi, a fekete, tollbokrétás, ezüst zablós, hat bánatos lóval.

Minden együtt volt, csak a halott nem érkezett meg. Itt van a szerepe a hónap. Éppen tél volt és Erdélyben a tél nem tréfál. A mi mostani havunk, amely miatt annyit jajgatott Budapest, harmat ahhoz a hóhoz képest, ami Erdélyben szokott esni. Ugy volt akkor is. A roppant hó miatt elakadt minden vonat. A kopersó megrekodt valahol, lekészte a csatlakozást. Hába számították akármilyen hüven az időt, nem érkezett meg a hóüzött napra. A bácsi meg tudta csinálni, hogy lekészen a salát temetéséről is!

— IDŐJÓSLAT. Borult égbolt, a hőmérséklet állandósulása és további havazás várható.

— ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT: Páris 10.00 1/2, London 17.66, Newyork 446.00, Brüsszel 75.20, Milánó 22.52, Amszterdam 237.00, Berlijn 178.75, Szófia 5.50, Bélgvár 10.00, Bucuressti 3.35.

— Érdekes ajándékot ajánlott fel Öfelsége II. Carol királynak Lev dr., a német munkafront vezetője. Bucarestből jelentik: Öfelsége II. Carol király érdeklődését a Bucarestben megrendezett „Munka és Jövedv” kiállításon nagy mértékben felkeltette egy villa-mosvasut-berendezés kicsinyített modellje, amit a kiállítás német csarnokában állítottak ki. Lev dr., a német munkafront vezetője ezt a modellt most ajándékkul ajánlotta fel az Uralkodónak. Az ajándékot, amely a német államvasutak legkorszerűbb vonalait ábrázolja, Öfelségének a német vasutak romániai képviselője, a német urisztikai hivatal nyújtotta át.

— Sidorovici országőr-főparancsnok elutazott Rómába, Bucarestből jelentik: Sidorovici országőr-főparancsnok kíséretével hétfőn este elutazott Olaszországba, Sidorovici parancsnok hivatalos meghívásnak tett eleget.

— A Dunabizottság rendkívüli ülészaka. Galatiból jelentik: Csütörtökön nyílik meg Galatiban a Dunabizottság rendkívüli ülészaka. Az ülésen Németország képviselője elnököl, míg a tárgyalásokon a francia, angol, olasz, német és román kiküldöttek vesznek részt. A tárgysorozaton a dunai hajózás új szabályzata, a költségvetés és egyes tisztviselők helyzerének rendezése szerepel.

— SZOMBATON INDUL UTNAK EURÓPA FELÉ SUMNER WELLES. Washington. Sumner Welles a Rex nevű olasz óceánjárón szombaton hagyja el az Egyesült-Államok területét.

— Bucarestbe utazik Vásárhelyi János református püspök. Bucarestből jelentik az Aradi Közlöny tudósítója: Vásárhelyi János erdélyi református püspök március 1-én Bucarestbe utazik, ahol egyházi és iskolaiügyi kérdésekről folytat megbeszéléseket.

Uj személyazonossági igazolványhoz lényképek:

Stojkovits fényképésznél

Avram Iancu-tér 16 szám.

— Az amerikai szenátus is megszavazta a pénzügyi segítséget a finneknek, Washingtonból jelentik: A szenátus 49 szavazattal 27 ellenében jóváhagyta a Finnországnak és Kínának nyújtandó hiteltől szóló törvényjavaslatot.

Különös villámcsapás

Érte a 20 éves Margherita Lamponit, aki Róma környékén kerékpárkirándulást tett és utközben féll zivatar érte. A fiatal lány kerékpárján egy parasztház felé sietett, amikor hirtelen villámcsapás érte. A villám a szó szoros értelmében lerántotta róla a ruháját, de ő maga sértetlen maradt. Egy paraszt, aki arraifele haladt szekerekkel, köpenyével betakarta a lányt és bevitté a közeli parasztházba.

— Lengyel tiltakozás a SzentSZékuel a volt Lengyelország területén szovjetrésztől bevezetett kötelező katonai szolgálat miatt. Vatikánváros, Casimir Pape, a lengyel kormány szentszéki követe átnyújtotta tiltakozó jegyzékét a szovjet kormány azon intézkedése miatt, hogy az általuk megszállt területeken megkezdtek a kötelező katonai szolgálat bevezetését.

— Nem értékelik külön az egyiptomi fontot. Kairóból jelentik: Az egyiptomi kormány pénzügyminisztere megcáfolta azt a hírt, hogy az egyiptomi font értékét az angol font értékétől elkülönítik.

— Meghalt Rosescu Gheorghe aradi erdőgazgató. Rosescu Gheorghe mérnök, az aradi erdőgazgatóság igazgató-főmérnöke szerdán, 46 éves korában váratlanul elhunyt. A köztisztletben álló erdőgazgató egy esztendeje állt az aradi erdőgazgatóság élén, de már öt éve feltett ki Aradon tevékenységet. Kiterjedt rokonsági és baráti kör gyászolja. Temetése pénteken megy végbe.

— Győzelmet arattak a magyar ökölvívők Németországban. Lipcséből jelentik: A magyar ökölvívő-csapat kedden este 9:7 arányu győzelmet aratott a lipcsei válogatott ellen.

Orvosok a műtárlaton

Kép szöveg nélkül.

— Rómába utazik Niculescu balázsfalvai érsek. Kolozsvárról jelentik az Aradi Közlöny tudósítója: Szerdán délelőtt fél 12 órakor a kolozsvári állomáson átutazott Alexandru Niculescu balázsfalvai metropolita, aki Traian Frențiu nagyváradi és Iuliu Hossu kolozsvári görög katolikus püspökök társaságában Rómába utazik. A romániai egyházi méltóságokat az Örök Városban XII. Pius pápa kihallgatásán fogadja. A kolozsvári állomáson a metropolita s a két püspök átutazása alkalmával a hívek nagy tömege jelent meg.

— FEBRUÁR 20-ÁN MEGKEZDIK A REFORMÁTUS ÉS UNITÁRIUS LELKÉSZEK KONGRUIÁNAK KIUTALASÁT. Kolozsvárról jelentik az Aradi Közlöny tudósítója: Ismeretes, hogy a kormány illetékes tennyezői ígéretet tettek arra, hogy a református és unitárius lelkészek államsegélyének kiegészítését az új költségvetési év keretében véglegesen rendezik. A pénzügyminiszterium értesítése szerint a két felekezet lelkészei kongruálnak emelését az átkozati adó levonása nélkül január 1-ig visszamenőleg megadják. Most az egyházak részéről várják a ízetešek legyzékének, vagyis az ugynevezett „stat”-nak beterjesztését, melynek alapján február 20-ika körül megkezdik a kiutalásokat.

— Halálozás. Mihalcssek Anna 29 éves korában, f. hó 13-án rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 15-én, csütörtökön d. u. 4 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

— ROOSEVELT — HALÁSZIK. Washingtonból jelentik: Roosevelt ma indult el tiznapos fengeri halászkörútljára. A hajó útirány, ismeretlen. A körúton résztvevő újságírók táviratait cenzurázni fogják.

— Az AAC történetéről szóló cikksorozatunk ma esedékes folytatása mai számunkból technikai okok miatt kimaradt.

— A városi segély felemelését kérték a kolozsvári kisebbség egyházak. Kolozsvárról jelentik az Aradi Közlöny tudósítója: A kolozsvári városvezetőség számvevősege most készítette el a jövő évi költségvetést, amelyet az általános takarékoság jegyében állítottak össze. Bornemissa Sebastian kolozsvári polgármester ezalkalommal nyilatkozatot adott, amelyben megcáfolja azon híradásokat, amelyek szerint a városvezetőség csökkenteni akarta a kolozsvári színházak, társadalmi, illetve kulturegyesületek, iskolák, stb. városi segélyét. A kolozsvári egyházak: a római katolikus, református, unitárius, lutheránus egyházközsegek képviselői, mint ismeretes, közös beadványt nyújtottak be a város vezetőségéhez, amelyben kérték az előirányzott városi segély felemelését, mert ez nem áll arányban azon segéllyel, amelyet a többségi egyházak, illetve iskolák kapnak. Az egyházak kérdésének kedvező elintézését nagy érdeklődéssel várják.

— DR. STEINER újból rendel. Therápia szanatórium.

— Dékani látogatás a Református Egyházban. A református tanulók vallásoktatásának ellenőrzését ebben az évben is V. Wesmás Károly gyoroki lelkész végzi. A vizsgálat a mai nappal kezdődik és abban részt vesznek a Református Hitoktatásügyi Bizottság tagjai is.

— Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy bel működése rendszerben legyen, amit pedig egy érhet el, ha reggelenként éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik, amely eryhén és kellemesen, pontosan és biztosan szabályozza az anyagcsere folyamatát. Kérdezze meg orvosát.

— Csehszlovák utlevéllel rendelkező egyének figyelmébe. Bucarestből jelentik: illetékes helyről felhívják mindazoknak a szlovák állampolgároknak a figyelmét, akik régi csehszlovák utlevéllel rendelkeznek, hogy ezeket az utleveleket — tekintettel arra, hogy érvényességük február 28-ikán lejárt, — (tekintet nélkül arra, hogy láttamozták-e azokat, vagy sem) új szlovák utlevelekre kell becsérlni.

— Hős halált halt egy finn olimpiai bajnok. Helsinkiből jelentik: Gunnar Höcker finn olimpiai bajnok, a 3000 és 5000 méteres síkfutás világrekordere hős halált halt.

— Zsebtolvaj a pénzügyigazgatóságon. Tasca Teodor aradi vendégloz feljelentést tett a rendőrségen, egy ismeretlen zsebtolvaj ellen, aki meglopota. A panaszos feljelentésében elmondotta, hogy tegnap délelőtt, amikor a pénzügyigazgatóságon adót akart fizetni, valaki kabátja zsebéből ellopta pénztárcáját, amelyben 13 ezer lei volt. A zsebtolvaj kézrekerítésére megindult az eljárás.

— Az aradi ág. hitv. ev. egyház „Szeretetház” alapjára adományoztak: Sohlmann Márton elhunyt neje emlékére 1000 lei. Sohlmann Mártonné ravatalára szánt koszorúmegváltások: Ev. Nőegylet 500 lei. Szv. Lautner Mátyásné és családja 300 lei. Frint Lajos és családja 300 lei. Krausz Samu és neje Nagyvárad 1000 lei.

— Közlekedési balesetek. Tegnap délelőtt két közlekedési baleset történt Aradon. Az 1168-as brassói teherautó a Mărăcsti-útcában összeütközött a 2002-es próbarendszámot viselő aradi személyautóval. A karambol következtében az aradi gépkocsi nagyobb ronálódásokat szenvedett és rendbehozatala mintegy 20 ezer leibe kerül. A másik közlekedési baleset a Regele Ferdinand és a Radnei-ut találkozásánál történt. A 115-ös számú bérautó összeütközött a 29-es rendszámú városi társasgépkocsival. A baleset következtében mindkét jármű megrongálódott.

— Padlásűz. Az esti órákban tűz keletkezett T. I. sin Gheorghe, Sft. Ioan-tér 1. számú házában. A tűzet, amely a padlásan keletkezett, a házbelieknek sikerült eloltani, mielőtt az komolyabb méreteket ölthetett volna.

Az ország összes lelkészei különleges légvédelmi kiképzésben részesülnek

A tanfolyam 3 napig tart és március 15-ig minden lelkészt ki kell képezni

Bucuresti. A belügyminiszter 317—1940. sz. rendelete alapján minden lelkész rendszeres légvédelmi kiképzésben részesítendő, külön e célból rendezett tanfolyamokon. E tanfolyamok február 15-ikén kezdődnek csoportosan. A csoportokban 40—50 lelkész van és egy csoport kiképzése három napig tart, úgy hogy a beosztás szerint március első napjaiban ér véget a rendszeres kiképzés. A tanfolyamon köteles minden lelkész résztvenni, beosztása szerint. Csak súlyos — és orvosi igazolvánnyal igazolt betegség esetén maradhat ki csoportjából, de az esetben is az utolsó csoportban részt kell vennie. A tanfolyamon többségi és kisebbségi lelkészek együtt vesznek részt.

Román-magyar egyezmény a Gojdu-alapítvány kiadásáról

A magyar honvédség átszervezése a budapesti képviselőház előtt

Budapestről jelentik: A magyar képviselőházi ülésen a honvédség legfelsőbb átszervezésének következtében szükségessé vált rendelkezésekről szóló törvényjavaslatot tárgyalják. A törvényjavaslatot vezé Somogyváry Gyula képviselő ismertetette, és rámutatott, hogy Horthy Miklós kormányzó egyik legutóbbi rendeletével a főparancsnoki állás megszűnt és annak hatáskörét a vezérkar főnöke ruházta át. Az előadó ismertetése után Bartha Károly tábornok, honvédelmi miniszter közönlőket mondott a Háznak, amiért a törvényjavaslatot egyhangú jelkesedéssel fogadta, azután a törvényjavaslatot kiadták az illetékes bizottságnak, amely azt még aznap folyamán kezdi tárgyalni.

Ezután rátértek a Gojdu-féle román-magyar megállapodásról szóló törvényjavaslat tárgyalására. Az előadó közölte, hogy hosszú években keresztül eredménytelenül folytak a két szomszédos állam között ez ügyben a tárgyalások s most végre megállapodás jött létre. Majd ismertetette a megállapodás részleteit. Utána Csáky István gróf külügyminiszter szól hozzá a kérdéshez. A román kormány annakidején kérte, hogy az alapítványt adják ki Romániának. Az egyezmény létrejött és ebben Magyarország hajlandónak nyilatkozott az alapítvány kiadására.

— Teadélután a Református Otthonban. Az IKE (Ifjúsági Keresztény Egyesület) vasárnap, február 18-án délután 5 órai kezdettel az Otthonban (Str. Calvin 3. sz.) teadélutánt rendez, melyre szeretettel meghívja tagjait és az ifjúsági munka iránt érdeklődőket.

— Megfosztottak megbízásától száz franciaországi megyei tanácsost, Párisból jelentik: A francia köztársaság elnöke ma rendeletben megszüntetett nyilváníttotta mintegy 100 megyei tanácsos mandátumát azzal a megokolással, hogy azok nem szakítottak meg minden kapcsolatot a kommunista párttal.

— Urvacsoraosztás a református egyházban. A református egyházban a szokásos böjti urvacsoportosítás vasárnap, február 18-án délelőtt 10 órakor lesz a belvárosi templomban és a Mosóczy-telepi imaházban.

— Betörések. Gyulai József, Grigorescu-ucca 1. szám alatti lakásában betörő járt és több ezer lelt értéki ruhaneműt vitt magával. — Betörő járt Salamon Erzsébet, Brumärel-ucca 12. szám alatti lakásában is, ahonnan különböző felhőneműt vitt magával. — Bätträn Carolina, aradi lakosnő házában is betörő garázdálkodott, aki mintegy 15.000 lelt értékű holmit zsákmányolt.

— Meglopották Kiss Róza, Bucuresti ucca 17. szám alatti lakost is, akitől különböző értékű tárgyakat vittek el.

— Lingurar Róza, Jeleur-ucca 1. szám alatti lakostól egy kabátot lopott el eddig még ismeretlen tettes.

— Kiskoru bünszöveget felett ítélték a bíróság. A múlt év októberében négy kiskoru négyezer lelt lopott Trifu Mariától. A rendőrségi nyomozás során elfogták a tetteseket és kiderült, hogy mindannyian különböző kisebb lopások elkövetése miatt már összeütközésbe kerültek a büntető törvénykönyvvel. A bíróság tegnap foglalkozott a kiskoruk bünyével és Palincas Ioan ügyvéd, a feljelentő jogi képviselőjének meghallgatása után az egyik vádlottat, aki a lopást elkövette, 2 évi elzárásra, míg büntársait, akik a lopásnál segítettek, egy évre, hat és három hónapra ítélte, valamint kötelezte őket, hogy egyetemesen térítsék meg a négyezer lelt.

— Újabb eltűnések. Horváth István, Mărăsesti-ucca 66. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy 21 esztendő János és 19 esztendő Pál nevű fia eltűnt otthonról. — Sfatecek Julianna, Vadului-ucca 13. szám alatti lakos Kiss Lajos nevű vejeének elűnését közölte a rendőrséggel. — Az elhunyt felkutatására megindult a rendőri eljárás.

Végkiárusításból kimaradt len- és pamuvásznakat, asztalneműket lakásomon árusítom.

I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. 1. em.

— Egészségügyi rendelkezések a munkások elszállásolásáról és ételmezéséről. Az aradi kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza azon ipari és közmunkát végző vállalatoknak, melyek a munkásaiknak szállást és ételmezt adnak, hogy az egészségügyi miniszterium rendelete értelmében — esetleges járványok megelőzése céljából — gondoskodjanak egészséges ételmezésről és a tisztaságnak megfelelő elszállásolárról. Mivel egyes járványos betegségek terjesztői főképpen az élődjék, az ilyen tömeges elszállásolásoknál fokozottabb gond fordítandó a tisztaságra. Az egészségügyi hatóságok közegei rendelkezés: kaptak, hogy a munkások ételmezését és elszállásolását minél gyakrabban ellenőrizzék.

— A Romániai Magyar Népközösség aradvárosi tagozata feltéri alatt felsorolt tagjait, hogy állampolgársági ügyekben irataik átvételét végezték, akik érdekében sürgősen jelenjenek meg a Népközösség Josif Vulcan-ucca 12. szám alatti hivatalos helyiségében: Bagóssy Lajos, Szabó Erzsébet, Balogh István, Czobor Ferenc, Barják Rozália, Ronycz János, Ronycz István, Asbóth Anasztázia, Fischer Erzsébet, özv. Tamás Józsefné, Orosz Rozália, Matuz Gyula, Balogh András és Todor Sándor.

— Szeretevendégség Gájiban. A gáji reformátusok február 18-án, vasárnap délután fél 4 órakor rendezik meg szokásos havi szeretevendégségüket Gájiban a Farkas-féle vendéglőben (Str. Biserica). Az estély jövedelmét a gáji református imaház-alap javára fordítják. Ez alkalommal számolnak be az építésre gyűlt adományokról is. A szeretevendégségen vendégeket szívesen látnak.

— Az aradi közüzemek igazgatósága gépkocsivezetőket keres, akik legalább két-három évi gyakorlati rendelkeznek. A sofőröket társasgépkocsik vezetésére akariák alkalmazni. Az érdekeltek személyesen jelentkezzenek a közüzemek igazgatóságánál (Muciu Scaevola-ucca 9—13.) és vigyék magukkal hajtási engedélyüket és összes szolgálati iratukat.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDES gyógyszerész, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszerész, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszerész, Piata Avram Iancu

SZÍNHÁZ

Nagy lelkesedéssel készül a társulat Rezes György „Isten veled, szerelem” című operettjének bemutatójára

Valami egészen kivételes lelkesedéssel dolgozik és igyekszik az egész társulat, hogy Rezes György, a fiatal aradi zeneszerző kitűnő operettjének, az „Isten veled, szerelem”-nek péntek esti ősbemutatója mindenben tökéletes és művészi legyen. Rezes Györgyöt színes és ötletes szerzeményei révén már eddig is jól ismerték, most azonban egész estét betöltő darabbal, sokkal szélesebb felületen mutatkozik be a közönségnek.

A nagyszerű újonság ötlete Párisban fogant meg, ahol Rezes György megismerkedett Nádassy Lászlóval, az „Isten veled, szerelem” szövegírójával. A tizenöt, fülbemászó muzsikájú zeneszám komponálását Rezes György még a francia fővárosban kezdte és a premieren a jazz kibővített zenekar Csányi Mátyás, a kitűnő karmester vezényletével hibátlanul fogja interpretálni valamennyit.

Az „Isten veled, szerelem” főszerepeit Erényi Böske, Major Kató, Gömöri Emma, Felhő Ervin, Mézáros Béla, Lenkey István, Jávor Alfréd és Ungvári Pál alakítja. A premier elővételi pénztára már árusítja a jegyeket.

A KAMARA SZÍNHÁZ MÜSORA:

Csütörtökön az „Isten veled, szerelem” előkészületei miatt nincs előadás.

Pénteken este 9 órakor: „Isten veled, szerelem”. Rezes György nagy táncos operettjének bemutató előadása.

Szombaton: szünet.

Vasárnap délután 3 órakor: „Ki gyereke vagyok én?”. Délután 6 órakor: „Isten veled, szerelem”. Este 9 órakor: „Isten veled, szerelem”.

Régi és új női jogok

Dr. Burghart Márta előadása a Kölcsey Előiskolában

Minden élet fellőlésének iránya: előre! Az emberiség is. Férfi és nő együttesen az emberiség. Az élet egyenes sodrából állandóan egy sem maradhat el. Akik tegnap még megmosolyogták a nőket, akik felvonulásokban lármás szóval igyekeztek az egyenlő emberi jogok sodrához, ma tisztelttel adóznak nekik az egyenlőség útján vezetett kötelezőségeért. Nő, férfi, ember, sokféle tehetséggel a kötelezőséghez, egyenlő joggal a törvényhez és szabadsághoz, melyet a földi életben a haladás sodra táplál.

Ennek a haladásnak a tökéletesedésnek a társadalom megújulásának életben megvalósulása és meggyőző kifejezése volt az este a Kölcsey Előiskola előadásáról Burghart Márta dr. A román esküvő új igazságait nemcsak az ügyvéd alapos tudásával, hanem az önérzetes nő komoly érzésével ismertette és bírálta színesen és közvetlen szemléletességgel. Erdély és a jenniságos volt a múlttal szemben nagy előrelépést jelentő új jogszabályok méltatása. Bizonyára nehezebb munka volt az esti előadás a fiatal ügyvéd számára, mint a délelőtti tárgyalások a bírálattal, ahol órák előadások nem is szokásosak, de az Előiskola közönsége nemesen együttértett, de együttérző hallgatósága is volt. Valahányszor női beszéd van szó — kezdte beszédét — rendszeren a nők választóójára gondolnak az emberek és a képzelt mulatságosan feléjezi a század eljéről az angol eszűzetteket, vagy a közeli időkől a francia réket, akik a szenátus karzatáról jól megfőlézett harisnyákat dobáltak le a honaják fejére. A nők emberi értékében nem a képviselőválasztás joga a fontos tényező, hanem helyzetük a családi életben. Előadásának ez a tárgya, mely időszere, mert 1940. március elsején életbe lép hazánkban az új polgári törvénykönyv. Ez sok más intézkedéssel együtt tartalmazza a nők helyzetét ugyan szabályozó családjogi is. Az előadó néhány nagy, fontos megrajzolta a nő családi helyzetének történelmi fejlődését Napoleón törvénykönyvéig, mely szerint a francia asszony még ma is kiskoruként függ a férfi akaratától. A márciusi törvényes román polgári törvénykönyv is átvett intézkedéseket a Code Napoleontól, de az új idő haladó szellemének megfelelő módosítással. Ezeknek a módosításoknak a megértését könyvére tette Burghart ügyvéd hogy jogi szak kifejezések halmozása nélkül egy nő életének sorsfordulataiban mutatta be az új családjogi parancsai a feleség, az anya és az esetleges özvegy érdekeiben. Kis Márta férjhez megy és házassági szerződést kötött. Az új törvénykönyv szerint a férfi még felesége bejegyzésével sem adhatja el a hozományba kapott ingatlant, sőt meg sem terhelheti. A férfi hitelezői nem foglalhatják le a hozományt a jövedelmét sem, ha a jövedelem nem elegendő a háztartási kiadások fedezésére. Ezért a házassági szerződések a telexkönyvi hivatalban történő bejegyzéssel nyilvánossá lesznek. Ha a hozomány ingatlan, a telexkönyvi bejegyzésből mindenki megtudhatja, hogy az az ingatlan hozományi vagy.

Házassági szerződés hiányában ezentul minden tartja a maga külön vagyonát. Új intézkedés a közszerevényre vonatkozólag, hogy a házasságban szerzett vagyon akkor lesz mindkét házastársé, ha a házasságkötés előtti hivatalos okmányokkal megállapodnak ebben. Erdélyben magyarizta meg az előadó, hogy mikor kedvező és mikor káros a nőre a külön vagyon a házasságban. Ezek a magyarázatok is a képzeletalkotó Kis Márta sorsváltózáisából adódtak világos beszédességgel. Az új polgári törvénykönyv szerint Kis Márta, ha vagyona, vagy jövedelme van, akár hozományval lépett házasságba, akár közszerevényben, vagy külön vagyonnal él az úrral, köteles a saját és férje jövedelméhez mérten hozzájárulni a házassági terhek viseléséhez. — Kis Márta házassága szerencsétlen, a férfi könnyelmű, elveszté állását. A feleségnek van keresete, vagyona. Az új törvény szerint a férj tartozik ebből ellátni, ahogy eddig a férfi tartozott gondoskodni az elválásig a nőről. Eddig — mondotta az előadó ügyvédkisasszony mosolygós hangon — csak erkölcsi kötelezőségekből tartotta el a könnyelmű férjét a maga keresetéből, ezután törvényes kötelezősége lesz ez és a keresetét elvesztett férfi emelt jövel jelenhet meg ügyvédjénél, aki beadja a tartási pert feleség ellen. — Kis Márta válik. A váloger eldőlésig köteles gondoskodni a férjéről. A bíróság a férfi vétségért mondja ki a választ, tehát megszűnik az asszony tartási kötelezősége. De a jövőben lehetséges lesz ilyen ítélet is válópörben: X Y nő vétségéből bontván fel a házasság, ő tartozik volt férjének havonta 1000 lei tartásdíjat fizetni. Főjtétel, hogy a nőnek vagyona, keresete legyen.

A válás lehetőségeiben és körülményeiben a házastársak és a gyermek szempontjaiból is különbségek vannak a jelen és a jövő között. Az előadó alapos kioktatás volt ezekről. Az új törvény szelleme az, hogy a válás büntetés annak, akinek hibájából kimondják. Ezért a vétkes fél elveszté a házassági szerződésben biztosított előnyeit és a gyereket is a nem vétkes félnek ítélik oda. — Kis Márta elvált férje örököl, utra megnősül, meghal, örökösödési honnyadalom lesz a gyermekét nevelő volt feleség és az özvegy között. Az előadó ebből a novellabonyodalomból is érdekesen emelte ki az új törvény örökösödési parancsait. A végig kielégített érdeklődéssel figyelő közönség meleg elismeréssel adózott a tanulságos, szép előadásért.

A következő szerdán Bertha Nándor dr. lesz az előadó az Előiskolában

SPORT KÖZLÖNY

A „Duna Kupa“ egy-egy kicsinyített mását kapják a győztes csapat játékosai

Szombat és vasárnap Temesváron tartják meg az első kupa-konferenciát

Bucuresti. A „Duna Kupa“ szabályzat-tervezete, amelyet a magyar szövetség néhány nappal ezelőtt küldött szét az érdekelt román és jugoszláv szövetségeknek, megérkezett Bucurestibe és az FRFA illetékesei már is tanulmányozzák a tervezetet, amelyet a február 17—18-iki temesvári konferencián fognak részleteiben megvitatni.

A tervezet szerint a „Duna Kupa“ küzdelmeiben a három ország (A, B) és ifjúsági válogatottjai vennének részt és

az A) csapatok küzdelmeiből kikerülő győztes egy értékes vándordíjjal jutalmaznák.

Ez a vándordíj, amely vagy egy hatalmas serleg, vagy pedig egy szobor volna, véglegesen is megnyerhető az esetben, ha valamely országban háromszor egymásután, vagy öt ízben megszakításokkal kerül ki győztesként a küzdelemből.

A díjazásra vonatkozólag egyébként részletesen a következőket tartalmazza a szabályzat-tervezet:

a) Az A) csapatok közül kikerülő győztes a „Duna Kupa“ díját és egy diplomát nyer, míg a győztes csapat játékosai a díj egy-egy kicsinyített, ezüstből készült mását. Tizenhárom játékos kaphatja meg ezt a díjat, ha azonban a győztes csapatban a mérkőzés során több mint 13 játékos szerepelt, úgy a nyertes ország saját számlája terhére ezek részére is elkészíthetők a díj kicsinyített mását.

b) Az ifjúsági csapatok küzdelmeiből kikerülő győztes egy kisebb ezüst kupát kap, a játékosok pedig a kupa kicsinyített, bronzból készült mását.

c) A B) csapatok nyertese diplomát kap. Valamennyi mérkőzésre

a rendező ország 11 ezüst érmét készíttetett, amelyet az egyes mérkőzések nyertesei kapnak, ha azonban a mérkőzés döntetlenül végződik, úgy a vendégcsapat kapja az érmeket.

A szabályzat előírja, hogy a kupa alapító országai Jugoszlávia, Románia és Magyarország és ha valamely más ország is részt kívánna venni a „Duna Kupa“ küzdelmeiben, úgy a három alapító ország egy-egy delegátusából alakított bizottság dönt a felvétel kérdésében. Új ország felvétele csakis egyhangú szavazás alapján történhetik meg.

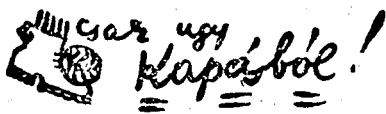
A küzdelmeket pont és gólarányra és nem kiesési rendszer szerint bonyolítják le és úgy az A), mint a B), valamint az ifjúsági csapatok egyidőben játszanak és pedig olyanformán, hogy

ha például a román—magyar A) csapatok Bucurestiben mérkőznek, akkor a B) csapatok Budapesten találkoznak, az ifjúságiak pedig az A) csapatok meccse előtt előmérkőzést játszanak.

Előírja azt is a szabályzat-terv, hogy a kupa-bizottság legalább félevenként köteles ülést tartani.

A bíróküldést illetően minden ország öt-öt játékvezetőt tartalmazó listát nyújt be és ezek közül kerül ki a mérkőzéseket vezető játékvezető, míg a jelölést mindig az az ország végzi, amely éppen nem játszik az illető mérkőzésen.

A temesvári konferenciára vonatkozóan az FRFA tükársága már szét is küldötte a meghívókat a magyar és jugoszláv szövetségekhez és szombaton kezdetét veszi az értekezlet, amely végleges formába fogja önteni az érdekesnek ígérkező kupaküzdelmeket.

Az aradi bírótisztület keddi ülésén Marita Gheorghe ismertette az adminisztrációs szabályzat több pontját érdekes, tartalmas előadás keretében, amelyen a tisztület számos tagja volt jelen.

Kho Sin Kie, a kiváló kínai DC tenisz-játékos, aki már évek óta Európában versenyez, most elutazott és Jávába tette át működése színt helyét.

A temesvári bírótisztület lényegesen megerősödött, miután két játékvezető ehhez a körzetbe kérte áthelyezését. Tanea Karánsebesről, Sebesan pedig Piskiről költözött Temesvárra.

Vasárnap kezdődnek a magyar bajnokság küzdelmei

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap kezdődnek meg a küzdelmek és a műsor a következő:

Ujpest—Elektromos, Gamma—Kispest. Hungária—Taxisok, Szeged—Törökvs, Haladás—Kassa, Szolnok—Bocskai.

O Az Országos-szervezet elrendelte, hogy az összes szakszövetségek tanácsába egy-egy testnevelési tanárt is be kell sorozni, aki szakértője az illető sportnak. A testnevelési tanárnak nincs szavazati joga a szövetségi tanácsokban.

O Bucurestibe hívta meg a török válogatottat az FRFA. A labdarugósövetség átiratot intézett a török szövetséghez, amelyben a török válogatott csapatot április 14-ére meghívta. Erre a mérkőzésre Románia a B) válogatott csapatot állítaná ki Törökország válogatottja ellen.

O Sp. Studentesc—Rapid mérkőzés Bucurestiben? A két A) divíziós egyesület tárgyalásokat folytat egy barátságos mérkőzés lebonyolítására vonatkozóan, amely vasárnap kerülne sorra az FC Rapid pályáján.

O Rigában nemzetközi gyorskorcsolyázóverseny volt a következő eredménnyel: 500 m.: 1. Wallace (USA) 43.8 mp. 2. Berzins (lett) 44.3 mp. 3000 m.: 1. Haraldsen (norvég) 5 p. 03.7 mp. 2. P. 5 p. 06.8 mp.

TEKESPORT

Az Infratirea közgyűlése

Vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését az Infratirea tekező-egyesület a Nagy Béla-féle vendéglőben levő klubhelyiségében, melyen a tagok teljes számban vettek részt. Pascu Gheorghe elnök nyitotta meg a közgyűlést és beszámolt az egyesület értékes és eredményes működéséről, majd Hanga tükár, Schauer pénztáros, Kiss ellenőr és Fritz csapatkapitány tették meg a jelentéseiket, melyek elismerésül a közgyűlés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott és felmentést adott a sikeresen működött vezetőségnek. Most Pascu Gheorghe indítványára egyhangú lelkesedéssel díszelnökké választották Vlad Dragalina tábornokot, Alexandru Stinghe ezredes prefektust, Murgau Liviu ches-tort, Dr. Bejan Romulus polgármestert, báró Neuman Ferenc, báró Andreyi Károly, Stiaszny Sándor és Bozsik Ernő, tiszteletbeli tagokká pedig Fritz Lajos (Konop) és Kánya Géza. Az elrendelt választáson egyhangulag a hivatalos lista ment keresztül, melynek következtében az Infratirea vezetősége a következőképpen alakult ki: Elnök: Pascu Gheorghe, alelnök: Beutler Frigyes és Filipas Adam, tükár: Hanga Petru, csapatkapitány: Fritz Tivadar, pénztáros: Schauer Hugó, ellenőrök: Kiss Sándor és Tischo, Andras, gazda: Kertész László, fegyelmi bizottság: Pascu, Beutler, Schauer, Hanga, Révész.

O AZ INFRATIREA EGYÉNI VERSENYT RENDEZ férfi és hölgyversenyzők részére, a Nagy Béla vendéglő verseny pályáján. A verseny szombaton este 8 órakor veszi kezdetét és vasárnap egész napon át folytatva vasárnap este 9 órakor a holtversenyeket eldöntő rádobásokkal végződik.

O A TEKEKÖRZET LEGKÖZELEBBI ÜLÉSÉ február 18-án, hétfőn este 8 órakor lesz a huszárparosok székházában levő hivatalos helyiségben, melyre a fontos programponatok miatt is, a körzeti tagok és egyesületi képviselők pontos megjelenését kéri az elnökség.

O A PRIETENI ÉRTESITI MŰKÖDŐ TAGJAIT, hogy ma, csütörtökön este megkezdik rendszeres edzéseit, melyen a tagok teljes száma megjelenését kéri. Ugyanekkor értesíti a vezetőség és válogatóbizottság tagjait, hogy első válogatómáni ülése szombaton, február 17-én este 9 órakor lesz a klubhelyiségben.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 15.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Lemezek. 13: Mircea Ciolan éneklőművészen játszik, zongorán kíséri; Ana Hinz. 13.20: Idő-jelzés, művészeti, kulturális és sportközlemé-nyek. 13.20: A rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. Emil Fanea énekszámával, 15: Különböző közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.15: Octavian Isar énekel. 19.30: Th. Lupu csehlőzik. Th. Ro-galski zongorázik. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Gh. Oprescu tanár előadása. 20.15: Emilia Gutianu Schubert da-lokat énekel. 20.35: Em. Ciomag ismerteti a szimfonikus hangverseny programját. 21: A Fi-larmonica zenekar szimfonikus hangversenye. 21.40: Hírek, sportközlemények. 22: A zene folytatása. 23: A londoni szimfonikus zenekar lemezei. 23.45: Hírek külföldre franciául, né-metül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, közlemények, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Heinemann Sándor jazzzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin előadás. 17.45: Idő-jelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: A csikó-ztatás. Gazdasági előadás. 19.45: Tánclemezek. 20.15: Hírek. 20.25: Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál. 21.30: A rádió szalon-zenekara. 22: Külügyi negyedóra. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: A Waldbauer—Kernel vonósnégyes. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Pertis Pali cigányzene-kara muzsikál.

Budapest II. 18.15: Erdélyi János hegedűl zongó-rakisérettel. 19.20: Angol nyelvoktatás. 19.50: Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál. 20.30: Visszapillantás a newyorki világiállítás-ra. Heigl László előadása. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek. 22: Lovászi Ferenc cigányzene-kara muzsikál. 23: Időjárásjelentés.

Belgrad. 10.20: Istentisztelet. 13: Népies zene. 14.10: Népdalok. 15: Lemezek. 19.30: Vendé-lői zene. 20.40: Népdalok. 21: Vidéki zene. 22: Népdalok. 22.30: Hírek. 22.50: Butalov Alexia zongoraművész. 23.20: Táncczene.

PÉNTEK, FEBRUÁR 16.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Ion Christea zenekara, Mia Boxan énekszámával. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.20: Balettzene lemeze-ken. 14: Hírek. 14.20: Filmzene lemezek. 14.50: Különböző közlemények. 15: Titu Maiores-cu emlékművel. Közvetítés a Román Akadé-miáról.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Technikai üzenetek. 19.17: Nyugati val-lásos zene lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Vintila Mihailescu tanár előadása a román dombvidék alakulatairól. 20.15: Hegedűlemezek. 20.25: Közvetítés az Operából. Verdi: Trubadur. Opera négy felvonásban. 21.10: Hírek. 21.50: Hírek. 22.25: Sportközlemények. 23.15: Hírek külföldre fran-ciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közle-mények, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Lakatos Flóris és fia cigányzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Idő-jelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Ka-tonzenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diáklőóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Egy angol utazó Széchenyi Magyarországról. Balogh József dr. előadása miss Pardocról. 18.45: Votisky Alice magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Jenő cigányzenekara. 19.50: Sport-közlemények. 20.15: Hírek. 20.25: Az Opera ház előadása. Fidelio. 21.50: Hírek. 23.25: Idő-járásjelentés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Magyar és külföldi tán-clemezek.

Budapest II. 19.20: Gyorsírótanfolyam. 20.30: Asszonyok a költő életében. Felolvasás. 21: Hírek. 21.25: Mindenből egy keveset. Zenés egy veleg. 22.25: Finn rokonaink. Kispál Mária elő-adása. 22.45: Időjárásjelentés. 22.50: A rádió szalonzenekara.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Felhatalmazást kapott a nemzetvédelmi minisztérium bármilyen rizs- és zabmennyiség vásárlására

A Monitorul Oficial február 12-iki számában a következő rendelet törvény jelent meg: 1. A nemzetvédelmi minisztérium felhatalmazást nyer bármilyen mennyiségű rizs és zab vásárlására a hadsereg szükségleteinek fedezésére, bármilyen áron, közvetlen a gabonakereskedőtől és raktárlajdonosoktól, a megvétel bizottság által meghatározott áron. A nemzetvédelmi minisztérium ezen vásárlásokkal megbízza a Nemzeti Szövetkezeti Intézetet, valamint az Import-Export

Szövetkezeti Központot, de csakis olyan mennyiségre, amit a gabonakereskedőtől, vagy lerakattulajdonosoktól kell beszerezni. 2. Abban az esetben, ha a gabonakereskedő, vagy a lerakattulajdonos visszautasítja az áru átadását, a készlet elrekvirálható, ugyancsak a megvétel bizottság által megállapított áron való fizetés mellett. Fizetéssel történő rekquirálást csak a nemzetvédelmi minisztérium szervei eszközölhetnek.

Uj rend a vámoknál visszamaradt áruk árverésénél

A pénzügyminisztérium intézkedést küldött a vámhivatalokhoz, hogy a visszamaradt áruk értékesítésénél egységesen járjanak el. Olyan esetekben, amikor nyersanyagokat, vagy félgyártmányokat árvereznek el, a vámok kötelesek értesíteni azokat a gyárat, a melyek ilyen anyagok feldolgozásával foglalkoznak, hogy ezek résztvegyenek az árlejté-

sen. Az első árlejtésen a kikiáltási árak magasabbnak kell lennie, mint az importérték. Az első árverés sikertelensége esetén második árverést kell kitűzni, amely a behozatali értékkel való kikiáltási árral kezdődik. Ha ez sem jár eredménnyel, az árut nem árverezik el, hanem az állam tulajdonába megy át.

Miniszteri rendelet a könyvszakértők és hites könyvelők aradi testületének átmeneti vezetőségéről

A Monitorul Oficialban miniszteri határozat jelent meg, amelynek első szakasza a Dolj, Constanta, Covurlui, Prahova, Brassó, Braila, Szeben, Bihar és Arad megyék hites könyvelői és könyvszakértői testületeinek tagozati átmeneti vezetőségéről intézkedik. Az átmeneti bizottságok ezekben a megyékben a következő személyekből állnak: A megyeszékhelyen működő Banca Nationala igazgatója, 3 könyvszakértő és 3 hites könyvelő. A hites könyvelők és könyvszakértők közül egyet-egyet a magántisztviselők céhének szövetsége ajánl tagjai közül azzal, hogy az illetőknek hites könyvelőknek, illetve könyvszakértőknek kell lenniük. A felügyelőbizottság tagjai: két könyvszakértő és egy hites könyvelő. A könyvszakértők közül egyet a magántisztviselők céh szövetsége ajánl.

Az ócskavas-törvény gyakorlati végrehajtása

Az ócskavasnak a szövetkezetek által történő összevásárlására vonatkozó munkálatok folyamatban vannak. A szövetkezeti intézet szerveinek jelentései közlik, hogy a lakosság szoros együttműködik a kormány-intenciókkal.

= A TÖZSDÉN árfolyamsökkenések voltak elsősorban a kőolajipari papírok vonatkozásában. Egyébként csupán kis eltérések mutatkoztak.

= Kedvezmény a lipcsei vásár látogatói részére. Németországba való utazáshoz beutazási vízum szükséges, amelyet azonban a lipcsei vásárra utazók díjmentesen kapnak meg. A várható nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos, hogy az érdeklődők legkésőbb február 15-ig jelentkezzenek a vásár külföldi képviselőinél, mivel esetleges későbbi jelentkezés esetén külön költséggel fog járni a vízum beszerzése. Ezen kedvezményt csakis a lipcsei tavaszi vásárt illeti célból felkereső látogatói vehetik igénybe.

= DEVIZAÁRFOLYAMOK: Az angol font árfolyama Newyorkban 397 ötnyolcadra, Zürichben 17.71 és félre csökkent, a francia frank Newyorkban 225 és fél, Zürichben 10.02 és félre csökkent, a svájci frank Newyorkban 22.42, a dollár Zürichben 4.46 volt.

= A kormány gazdasági bizottságának ülése. A kormány gazdasági bizottsága hétfőn, február 12-én Tatarescu Gh. királyi tanácsos, kormányelnök vezetésével ülésezett. Az ülésen napirendi kérdések szerepeltek.

A tavaszi mezőgazdasági munkálatok

A földművelésügyi minisztérium már megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a teljes bevethető termőföld felületén a legkedvezőbb feltételek mellett történhessenek meg a tavaszi vetés.

= A legfőbb ipariügyi bizottság munkája. A nemzetgazdasági minisztérium mellett működő ipari bizottság ülésezett. Számos iparpártolási kedvezményt engedélyeztek, ruháztak át, változtatnak meg, illetve vontak vissza.

= Mezőgazdasági gépbehozatal. A földművelésügyi minisztérium tárgyalásokat folytat német cégek egy csoportjával a romániai földművelésnek gépekkel és mezőgazdasági szerszámokkal való ellátása tárgyában. Az a vélemény, hogy a beszerzést kedvező fizetési feltételekkel létrehozák.

= ÉRDEKES ÍTÉLET DEVIZAÜGYBEN. A temesvári ítélőtábla érdekes ítéletet hozott a következő ügyben: Egy külföldön devizával rendelkező temesvári kereskedő utasítást adott Párisban lévő megbízottjának, hogy devizájáért román állampapírokat vásároljon, amelyeket a párisi tőzsdén is jegyeznek. Ezért perbe fogták. Mivel a devizákat 1938. május 18-ika előtt szerezték be, tehát a Romániában bevezetett valuta-megszorítások életbeléptetése előtt, az ítélőtábla megsemmisítette a törvényszék marasztaló ítéletét és felmentette a temesvári kereskedőt.

Husz százalékkal drágul a téglá

Kolozsvár. Noha a telekárak az elmúlt hat hónap alatt kerekén 50-60 százalékkal emelkedtek és építőanyagokban is nagy drágulás mutatkozik, az előjelek szerint tavaszra igen élénk építkezési tevékenységre van kilátás.

Betonvas kivételével építőanyagokban hiány nem mutatkozik, de az árak tovább emelkednek. A téglá tavasszal — a gyárak közlése szerint — 15-20 százalékkal lesz drágább, mint az ősszel volt. Az áremelést a gyárak a tüzelőanyagok drágulásával indokolják. A cementárak egyelőre változatlanok és noha a cementgyárak az árak emelését kérték, nem tartják valószínűnek, hogy a kartell-tanács ennek a kérésnek a teljesítéséhez hozzájáruljon. Az épületfa az ősz óta kerekén 20-25 százalékkal drágult meg, a parketta pedig több mint 50 százalékkal. A táblaüveg-kartell átszervezése óta megdrágult az üveg és hasonló képen drágultak a festékanyagok is.

Az építkezők legnagyobb gondját az építési költségek növekedésén kívül a vas-hiány képezi. Remélik, hogy a vasközpont felállításával a helyzet javulni fog.

= Román bizottság tárgyalásai Szófiában. Szófia. (Rador.) Kiosseivanoff bolgár miniszterelnök tegnap kihallgatáson fogadta Eugen Filotti szófiai román követet, aki bemutatta Caranfiit, a Szófiába érkezett román gazdasági bizottság vezetőjét. Ez a bizottság új román-bolgár fizetési egyezmény ügyében folytat tárgyalást.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Királyi rendelet jelent meg a Monitorul Oficial 35-ik számában, amely jóváhagyja Kolozsmegye területén levő bizonyos erdők és legelőknek nemzetvédelmi szempontok miatt védett területté történt nyilvánítását.

A Monitorul Oficial február 12-iki számában rendelet törvény jelent meg a Petrofina társasággal kötött szerződés végrehajtásáról.

A Monitorul Oficial február 12-iki számában rendelet törvényt közöl, amely a nemzetgazdasági minisztérium számára 7 millió lei renákvüllyi hitelt nyit a Görögországba irányuló állat- és fakivitel után fizetendő prémiumok pótlására.

A földművelésügyi minisztériumban most tanulmányozzák egy beszarabiai gyümölcs-ladagyár létesítésének feltételeit.

A Monitorul Oficial legutóbbi számában rendelet törvény jelent meg, amelynek értelmében a 3605 számú királyi rendelettel életbeléptetett (1939. október 3.) intézkedéseket a táplálkozáshoz szükséges tengerivel és búzával való ellátásra vonatkozóan az egész ország területére kiterjesztik.

A Banca Nationala értesítette a felhatalmazott pénzintézeteket a Törökországnak történő fizetések új rendjéről, az újonnan létrejött megállapodás értelmében.

A február 15-én életbelépő új kiviteli vámilletékekkel megszűnik a kőolaj vonatkozásában eddig érvényben volt kiviteli illeték díj-szabás, amely szerint a benzín után 40 leu, a petrolium után 24 leu, a motorina után is 24 leu kellett fizetni tonnáként. A pakura eddig mentesült a kiviteli illeték alól.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Feleségemtől, Fischer Máriától különváltan élek, érte semmilyenemű felelősséget nem vállalok.

Nagy Miklós.

Minden hadsereg-felszerelési bón

egy tégláját képezi annak a falnak, amely határainkat védelmezi. A hadfelszerelési bón biztosítási díj, amelynek megfizetése kötelességünk, mert vagyonunkat és nyugalomunkat őrizzük meg általa és az állam az egész befizetést kamataival együtt visszatéríti.

*

268.659 aláíró a mai napig 10,262,321.000 lei értékű hadsereg-felszerelési bont jegyzett. Soha ilyen nagyszámú beföldi kölcsönt Romániában még nem jegyeztek. Ez volt a legnagyobb eredményű kölcsönjegyzés. Számítalan áldozatkész hazafi kérelmére a hadsereg-felszerelési bón jegyzésének idejét meghosszabbították. Mindazok, akik még hadsereg-felszerelési bont akarnak jegyezni, hogy az ország védelmét megerősítsék, siessenek aláírásukkal.

Legújabb jelentéseink:

Svéd bíróság elé állították az angol titkos szolgálat három ügynökét

Stockholm. Az itteni törvényszék ma kezdte irányáról és a hajók szállításairól jelentést küldött Londonba. Elsősorban az ércszállításokról számoltak be pontosan megbízóiknak. A kémkedő társaság vezetője Ted Lind volt, aki már hosszabb ideje tartózkodik Svédországban és megszerezte a svéd állampolgárságot is.

Angol kikötőbe futott a Repulse hadihajó, amelyről azt jelentették, hogy elsülyedt

London. (Dunaposta.) A Press Associated német részről jelentettek, szerdán, 130 napi cirkálás után befutott az egyik angol kikötőbe, amelynek elsüllyesztését több hónappal ezelőtt kötötte.

„Finnországnak nincs oka alkudozásra!”

Helsinkiben nagy reménységgel tekintenek a tavaszi offenzíva elé és a finn hadsereget tekintik győztesnek

Summa az északkeurópai háború Verdunje

Helsinki. (Dunaposta.) A finn hadseregőparancsnokság szerdán a következő hadijelentést adta ki:

—Az orosz csapatok folytatták támadásaikat a karéliei félszigeten. Summától keletre a szovjet csapatok néhány finn előretolt állást elfoglaltak, de a második vonal előtt a finnek megállították őket. A többi frontszakaszon a finn csapatok visszaverték az ellenséges támadásokat és jelentős veszteségeket okoztak. A Ladoga-tótól északkeletre szintén visszaverték a finn csapatok az ellenséges támadásokat és néhány szovjetállást elfoglaltak. A finn léghaderő több légharcot vívott eredményesen és bombázták az orosz csapatokat, valamint az utánpótlási vonalakat. Ötszáz orosz repülőgép repült el Finnország felett és a finn légharító útegek 17 gépet lelőttek.

Különben a Rador távirati ügynökség ugyan csak Helsinkiből azt jelenti, hogy Finnországban szerdán mozgósították az 1897-ben született férfiakat is. Ez a rendelkezés az utóbbi időben elszenvedett finn veszteségek következménye volt, amelyek ugyan a szovjetveszteségekhez viszonyítva minimálisak, a lakosság számához mérten azonban rendkívül jelentősek. (Rador.)

Róma. A Popolo di Réma helsinki-i jelentése szerint a finnek a leghatározottabban cáfolják azt a külföldön elterjedt hírt, mintha a szovjetcsa-

patok 32 finn erődöt megszálltak volna.

Igaz, hogy az oroszoknak sikerült néhány előretolt finn állást nagy áldozatok árán elfoglalni, de a nagy csata tovább folyik és a végleges eredmény még távolról sem alakult ki. A summai ütközetet egvesek Verdun ostromához hasonlítják és hangztatják, hogy a küzdelem hevessége minden képzelet felülmúl. Az oroszok állandóan legjobb csapataikat vetik harcba és küzdelmük rengeteg áldozattal jár.

Az elkeseredett küzdelem ellenére is a finn csapatok vezetősége nagy reménységgel néz a tavaszi offenzíva elé, mert akkorra teljessé válik a finn védelem. Ezért mondják azt, hogy Finnországnak nincs semmi oka arra, hogy alkudozásokba bocsátkozzék.

Finnország joggal tekintheti magát győztesnek és azt várják, hogy a Szovjet gondoskodjék magatartásának megváltoztatásáról.

Eden nem utazik Ankarába

Kairóból jelentik: Brit hivatalos körök cáfolják azt a hírt, mintha Eden egyiptomi tartózkodását arra is felhasználná, hogy Ankarába látogasson el. Az angol miniszter utiprogramjában erről a látogatásról szó sincs, de erre egyébként semmi szándék nincs.

Február 29-ig meghosszabbították az adóamnesztiát

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy február 29-ig meghosszabbította az adóamnesztia időpontját, vagyis február 29-ig büntetés nélkül tehetnek eleget az adóhátralékosok adófizetés kötelezettségeiknek.

Finn toborzó iroda működését engedélyezte az angol kormány

Londonból jelentik: Hivatalosan közlik, hogy az angol kormány rendeletet bocsájtott ki, amelynek értelmében brit állampolgárok beléphetnek a finn hadseregbe. Ugyanekkor azt is engedélyezték, hogy Londonban finn sorozóiroda működhesse. (Rador.)

LAPZÁRTA:

BUENOS AIRES. Henrick Jurgues volt nemzeti szocialista vezető, aki megszökött Németországból mert összeveszett a párt vezetőivel, több feljelentést tett az argentinai nemzeti szocialisták ellen. Jurgues a napokban megtámadta és megsebesítette egy nemzeti szocialista, amikor lakásának aitan belépett.

PÁRIS. Baselbe érkezett jelentés szerint berlini diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Schullenburg gróf moszkvai német nagykövet a visszavonulás gondolatával foglalkozik. Más értesülés azt állítja, hogy a helsinki német követ foglalkozik a lemondás gondolatával.

RÓMA. Olaszországban rendkívül nagy figyelmet keltett a szokatlan magyarországi hóvihár. A lapok hasábos tudósításokban számolnak be a Magyarországból érkezett hírekről, amelyek szerint évtizedek óta nem volt példa ilyen kemény télre. Az olaszországi időjárásról szólva megemlíti a lapok, hogy Dél- és Középeurópa az utóbbi napokban enyhére és tavasziasra fordult az idő, de Olaszország északi részében szintén szokatlanul hideg uralkodik és Milánóban tegnap óta kemény jég esett be, míg a triestói öbölben rettentő erős a bora.

BERLIN. A német távirati iroda jelentése szerint a Sultan Star nevű 12.500 tonnás angol hajó szerdán délután elsülyedt.

RÓMA. A Stefani-iroda jelentése szerint az olasz nemzetvédelmi bizottság munkálatait végetérték. A befejező ülésen Mussolini miniszterelnök rövid beszédet mondott, amelyben a gazdasági önellenítés fontosságát hangsúlyozta.

NEWYORK. Az Atlanti Óceán partján szerdán hatalmas hóvihár dúlt. Newyorkban számos hatalmas áldozatot követelt a vihar. Pennsylvániában olyan erős volt a vihar, hogy ilyenre 83 év óta nem volt példa. Ohióban pedig a zombányákat be kellett zárni a vihar miatt.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket a következőképpen fizetendő

OKTATÁS

Instruktort keresek 3-ik liceumos diákhoz latin, román nyelvekből. Információ: telefon 16-12. 816

ALKALMAZÁST KERES

Svájcban végzett, 35 éves, nős gazdaszintézói állást keres. Cím a kiadóban. 722

Szakácsnő, esetleg mindenek szakácsnő éves bizonyítványokkal keres egy tiszta és rendszeres házat azonnalra, vagy március 1-re. Cím: Str. Dorobantilor 9. 805

ALKALMAZÁST NYER

Jóllövő mindenest, elsejére felveszek. Jelentkezni délután félnégytől félhatig. Hegyi, Bul. Carol 58. 823

Románul beszélő jegyzetőnek felvétetik az Urania-mozgóba.

Jóllövő mindenest felvétetik. Cím a kiadóban.

Craiovara jóllövő szakácsnőt keres dr. Fehérné 1400 lei fizetéssel. Bővebb felvilágosításért a kiadóhoz. 818

Ugyes, rendes, megbízható szobalányt felvesszünk. Cím a kiadóban.

LAKÁS

Kettőszobás, modern, parkettás lakások belvárosi villaszerű, új házban, igen olcsón bérbeadók. Str. Cosbuc 39. 824

Keresek azonnalra kétszobás, modern, összkomfortos, lehetőleg földszintes lakást, lehet udvari is. Cimeket a kiadóba „Rendes fizető” jellegre. 813

Arad, Str. Cloșca 8. számú új magánház, hatszobás lakással, összkomfortos melékkel, központi fűtéssel, nagy, parkírozott udvarral, 1940. május hó 1-re kiadó. Bővebben a kiadóhivatalban. 822

Háromszobás, hallos, modern, emeleti lakás kiadó. Str. Eminescu 35. Megtekinthető 10-12-ig és 4-6-ig. 817

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások kiadók május 1-re, vagy azonnalra. Bul. Carol 37. 680

Négy szobás magánház, parkírozott udvarral május 1-re kiadó. Érdeklődni a Vadászkiút Szálloda irodájában. 702

Belvárosi 3 szobás,

fürdőszobás lakás májusra nagyon olcsón kiadó. Cím a kiadóban. 616

VÉTEL-ELADÁS

14 kvadrátos, valódi keleti perzsa szalongarnitúra, 24 személyes damasztalboros eladó. Cím a kiadóban. 807

Schimbásnak alkalmas kétcilinderes „Douglas” pótkocsis motorkerékpár eladó. Cím a kiadóban. 821

Jutányosan eladó nagy álló lámpa, már vány szobortalapzat, cselló, virág állvány, kotta állvány, márványlap, stb. Cím a kiadóban. 738

Zongorát, olcsót, keleti és belföldi szőnyegeket, antik és modern ezüstöt, varrógépet, antik poharakat, antik bútor, veszünk magas árrban. Zalogcédlőjét olcsón hosszabbítjuk Zalogcédlőjét megvesszük. Veszünk ezüstöt, aranyat és teljes lakásberendezéseket. Tempo, Fischer Előz-palota.

INGATLAN

Úri magánház: 3 szoba, hall, stb., összkomfort, május 1-re kiadó. Érdeklődni: Str. Ep. Ciorogariu 14., 11-12-ig. 724

KÜLÖNFELEK

Üzlethelyiség nagy műhellyel kiadó. Érdeklődni a Vadászkiút Szálloda-irodában. 701

Ebédibútor keresek megvételre, lehetőleg stílusú. Tempo, Fischer Előz-palota, Zalogkölcsonn közvetítünk olcsón, ezüstöt, arany antik ékszert veszünk. 800